РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. Дж., четвер 14-го жовтня 1915. Ч. 121. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Thursday, October 14, 1915. N. 121.

СЕМЕНДРІЯ ЗДОБУТА.

Союзні війска полонили 2166 Сербів і здобули 55 гармат.

Битва на північний захід від Тернополя.

Росія була приготовлена всего на шістьмісячну війну.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

СОЮЗНІ ВІЙСКА ЗДОБУЛИ МІСТО СЕМЕНДРІЮ.

БЕРЛІН, 12. жовтня. — Урядовий звіт німецького головного штабу подає:

„Союзні війска здобули нині сербське місто Семендрію, на схід від Білгорода".

Місто Семендрія лежить около 25 миль на схід від Білгорода і була сильно укріплена. Через здобуте Семендрії отворили собі союзні війска долину ріки Морави, яка найліпше надаеть ся до дальших воєнних операцій.

НА ПОЛУДНЕ ВІД БІЛГОРОДА НІМЦІ ПОЛОНИЛИ 1556 СЕРБІВ І ЗДОБУЛИ 17 ГАРМАТ.

БЕРЛІН, 11. жовтня. — Німецькі і австрійсько-угорські війска віднесли нові успіхи на полудне від Білгорода. Союзні війска перейшли рівночасно на цілій лінії ріку Дунай.

Урядові донесеня головного німецького штабу звучать:

„Над рікою Дріною на боєвій лінії між Шабац а „великим островом" відбуваєть ся під сю пору битва. Перехід через ріку Дунай переведено успішно на цілій лінії.

„На полудне від Білгорода союзні війска взяли приступом горбки між Жарковом а Мірієвом. Дальше на схід в околиці Орсови відбуваєть ся перестрілка артилерії.

„Німецькі війска полонили у тих битвах 14 сербських офіцирів і 1542 жовнірів. Також здобули вони 17 гармат і 5 машинових крісів".

АВСТРІЙСЬКІ ВІЙСКА ПОЛОНИЛИ 600 СЕРБІВ І ЗДОБУЛИ 35 ГАРМАТ.

ВІДЕНЬ, 11. жовтня. — Головна австрійська кватира оголосила нині отсі урядові вісти:

„В околиці Пожареваца і Семендрії наші війска посувають ся успішно дальше наперед.

„При здобутю Білгорода попало ся в наші руки 7 тяжких корабельних гармат (англійських), 26 полевих гармат, велика скількість крісів і значні запаси амуніції і инших воєнних матеріялів. 10 сербських офіцирів і понад 600 жовнірів взято в полон. Страти неприятеля в убитих і ранених були дуже великі.

„Фльотиля моніторів очистила Дунай з плаваючих мін".

ДВОДНЕВА КРОВАВА БИТВА НА УЛИЦЯХ БІЛГОРОДА.

БУДАПЕШТ, 11. жовтня. — Союзні війска стрінули сильний опір Сербів в Білгороді. Через два дні кипіла завзята битва на улицях міста, заки доверешено цілковитого здобутя Білгорода.

Угорські часописи подають отсей опис битви:

„Успіхи нашого наступу в Сербії ростуть з кождою годиною. Помимо великого зусиля Сербів, в рядах котрих находять ся також англійські офіцири і англійська артилерія, перехід через Дунай переведено точно після плянів.

„Неприятель уживав всіх средств, щоби лише удержати ся на своїй оборонній лінії. І хоч наші війска, які перші переправили ся чере ріку, були виставлені на страшний огонь неприятельських крісів і гармат, удало ся їм заняти сербський берег Дунаю.

„В околиці Білгорода прийшло до дуже тяжкої битви. Серби нагромадили тут значну скількість війска, щоби боронити своєї столиці. В північній части міста через два дні і дві ночи тривала боротьба на багнети. Наші війска мусіли здобувати кожду пядь землі, доки Сербів зовсім не прогнали з Білгорода".

АВСТРІЙСЬКІ ВІЙСКА ЗАНЯЛИ ГОРУ ЛІПАР, ЗДОБУВАЮЧИ ТРИ ГАРМАТИ.

ВІДЕНЬ, 12. жовтня. — Австрійсько-угорський урядовий звіт звучить:

„На полудне від ріки Сави і Дунаю і над долішного Дріною наші війска наступають на цілій лінії.

„Австро-угорські війска взяли приступом гористу околицю Ліпар, причім здобули 3 неприятельські гармати.

„Всі горбки в околиці Білгорода, відки сербські гармати острілювали переходи через Дунай, є тепер в руках наших війск.

„Союзні війска, які здобули Семендрію, гонять тепер Сербів в напрямі Пожареваца.

„На границі Чорногори зведено кілька поменьших битв з чорногорськими відділами".

БОЛГАРСЬКІ ВІЙСКА ВДАРИЛИ НА СЕРБІЮ.

ЛОНДОН, 12. жовтня. — Вісти з Атен доносять, що болгарські війска в понеділок в полудне вдарили на сербські становища коло Гарібогац, недалеко Княжеваца.

Місто Княжевац є положене всего 25 амер. миль на північний схід від Нішу, де перенесено столицю Сербії після першого занятя Білгорода австрійськими війсками.

Через Княжевац іде зелізничий шлях, який веде з Нішу до Неготіна, сербської кріпости над Дунаєм (в північно-східній Сербії). Сей шлях є одинокий, яким Серби могли би перевести зі Солуня війска Французів і Англійців в сю часть краю. Утрачене сего шляху потягне за собою се, що Серби будуть приневолені зовсім опорожнити північно-східну часть Сербії, а тоді получено німецьких і болгарських війск не буде ніщо на перешкоді, бо віддалене болгарської границі від австрійської числить всего 50 кільометрів.

БОЛГАРСЬКІ ВІЙСКА ПЕРЕЙШЛИ ТАКОЖ В ДРУГІМ МІСЦИ СЕРБСЬКУ ГРАНИЦЮ.

ЛОНДОН, 12. жовтня. — Сербське посольство в Лондоні одержало з Нішу отсю урядову вість:

„Вчера вечером розпочали болгарські війска наступ в напрямі місцевости Власотінце. Всі напади дотепер відбито".

Отся місцевість лежить 25 миль на полудневий схід від Нішу, а всего 8 миль від головного зелізничого шляху, який лучить Ніш зі Солунем.

ЛОНДОН ПРИЗНАЄ, ЩО ПОЛОЖЕНЄ НА БАЛКАНІ Є ТЯЖКЕ.

ЛОНДОН, 12. жовтня. — Воєнні знавці уважають виступленє Болгарії до війни тяжким ударом, завданим не лише самій Сербії, але взагалі цілій справі її союзників.

Сербія, маючи до розпорядимости заледви 250.000 війска, має дуже малі вигляди, щоби могла довший час устояти ся під перемогою війск німецьких союзників (в силі около 400.000) і Болгарії, яка проти Сербії ужиє найменьше 200.000 війска.

На поміч Греції числити богато не можна. Вона не думає додержати приреченя, яке дала Сербії, а іменно дати поміч на случай нападу Болгарії на Сербію.

Натомісць союзні держави: Англія, Франція і Росія, рішили ся підняти спільну воєнну акцію на новім терені війни.

ЯКИМИ ДОРОГАМИ РОСІЯ МОЖЕ ВИСЛАТИ СВОЮ АРМІЮ ПРОТИ БОЛГАРІЇ.

ЛОНДОН, 12. жовтня. — Звісним є, що англійсько-французькі війска висідають на побереже Балкану в Солуни. За те є ріжні мірнованя, в який спосіб Росія візьме участь у воєнних операціях на Балкані.

Росії стоять на дорозі трудности політичні і географічні. Їй остає дві дороги до вибору або обі разом:

I. Висадженє війск на побережу Болгарії, правдоподібно недалеко Варни і Бургас;

II. Перехід російської армії впрост через Румунію.

Транспорт війск кораблями через море представляє велику небезпеку з приводу присутности німецьких підводних лодок на Чорнім мори. Також і саме висадженє війск стріне великі трудности, бо болгарські залоги в містах над Чорним морем зістали скріплені також турецькими війсками.

Другий спосіб, іменно переведенє війск через Румунію, може викликати нові комплікації, помимо того, що Румунія заявила свої симпатії по стороні Англії і її союзників.

ІТАЛІЯ НЕ ВИШЛЕ СВОГО ВІЙСКА НА БАЛКАН.

РИМ, 12. жовтня. — По довшій нараді, в якій взяли участь члени кабінету і головні команданти армій, ухвалено не висилати італійських війск поза границі Італії, щоби не ослабити своєї боєвої лінії на границі Австрії.

ГРЕЦІЯ ОГОЛОСИЛА УРЯДОВО ОРУЖНУ НЕВТРАЛЬНІСТЬ.

ЛОНДОН, 12. жовтня. — На засіданю грецької палати послів заявив президент міністрів, що Греція позістане і надальше невтральною, але з огляду на се, щоби лекше було боронити житєвих інтересів краю, ся невтральність мусить бути зоружена.

Дальше заявив президент, що будучий напрям кабінету буде відповідний до подій і вимог в даній хвилі.

Подібну заяву зложило було перед двома тижнями також і болгарське правительство.

КОРАБЕЛЬ З ГРЕЦЬКИМИ РЕЗЕРВІСТАМИ ВІДКЛИКАНО З ПОВНОГО МОРЯ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 12. жовтня. — Грецький транспортовий корабель „Базілевс Константінос", який відіхав був з Джерзи Сіти, Н. Дж., з 2.000 грецьких резервістів на покладі, повернув нині до пристани назад на приказ тутешного заряду компанії. Приказ одержав корабель при помочи бездротного телєграфу.

Урядники грецької корабельної компанії пояснили, що такий приказ одержали вони від головної дирекції з Атен, без поданя близших пояснень.

Відкликанє грецького корабля з резервістами вказує на те, що відносини між Грецією а Англією є сильно натягнені. Також не є виключеним, що Греція кождої хвилі може виступити оружно против Англії і її союзників. Сим дасть ся пояснити, що грецька компанія одержала приказ завернути свій корабель, який був вже через дві години на отвертім мори.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

БИТВА НА ПІВНІЧНИЙ ЗАХІД ВІД ТЕРНОПОЛЯ.

БЕРЛІН, 11. жовтня. — Урядовий звіт німецького головного штабу звучить:

„Нові напади Москалів відбито знова з великими стратами для неприятеля. Німецькі війска взяли приступом горбки на полудне від села Гладки, положеного над Серетом, 15 кільометрів на північний захід від Тернополя. Москалі, які мали за підставу своїх операцій згадане село, три рази ішли приступом, але за кождим разом безуспішно. Потерпівши тяжкі страти, були вони приневолені уступити назад".

НА ЗАХІД ВІД ДИНАБУРГА НІМЦІ ПОЛОНИЛИ 290 МОСКАЛІВ.

БЕРЛІН, 12. жовтня. — Про воєнні операції на північнім терені війни подає німецький урядовий звіт отсі вісти:

„Німецькі війска здобули російські становища на просторі $2\frac{1}{2}$ кільометра в околиці міста Ілюкст (на захід від Динабурга). Притім полонили вони 3 російських офіцирів і 287 салдатів та здобули один машиновий кріс. Протинапади Москалів відбито зі стратами для неприятеля".

„На прочих боєвих лініях в Росії не зайшли жадні важнійші зміни".

РОСІЯ ПЕРЕЧИСЛИЛА СЯ.

ЛОНДОН, 12. жовтня. — Російський кореспондент лондонської часописи „Таймс", обговорюючи воєнне положенє в Росії, пише між иншим отсе:

„Росія ніколи не сподівала ся, що війна довше потриває як шість місяців. Вона мала подостатком гроша та амуніції і надмір в жовнірах на шестимісячну війну, не була одначе приготовлена на так довгу і тяжку війну.

„Росія робила все, що було в її силі, щоби відповісти всім вимогам щодо виробу амуніції, але їй бракувало промислової підстави і відповідних робітників, щоби армію заосмотрити в потрібну скількість амуніції і оружя. Тому вона була приневолена робити закупна в Японії, Злучених Державах і инших краях. Притім не треба забувати, що рубель впав 40% на своїй вартости, що жерела доходів Росії дуже зменьшили ся через знесенє продажи горівки і через брак вивозу, а затягненє позички за границею є получене з великими перешкодами.

„Поки що Росія ще держить ся. Платні жовнірам і рахунки доставцям армії виплачуєть ся з подивленя гідною точностю. Панує загальне переконанє, що все потрібне легко можна би Росії доставити, коли би лише удало ся здобути Дарданелі. Однак ті, що знають добре дійсний стан Росії, є свідомі сего, як великі фінансові трудности стоять на дорозі, щоби відзискати утрачені землі і розпочати новий сильний наступ.

„Щодо страт в людях, то безперечно є вони великі, навіть більші, як се загально думають. Ніяких ліст страт не оголошуєть ся, тому і трудно бодай в приближеню оцінити висоту дених страт.

„В російсько-японській війні був страшний пролив крови, але у тій війні є він найменьше пять разів більший. Богато молодих людий, яким і не снило ся служити при війску, є тепер під оружєм. Їх покликано тоді, коли цар переняв головну команду. Се є також один із примірів великої готовости і рішучости — все зложити на жертівнику народа".

БУНТИ В РОСІЇ. — 3 УБИТИХ, 45 РАНЕНИХ.

БЕРЛІН, 11. жовтня. — Вісти, які надійшли з Росії, доносять про великі заворушеня в Москві і по инших містах Росії.

Бунти взяли свій початок від страйку студентів в Москві.

Товпа замкнула улиці барикадами. Недалеко памятника Пушкина прийшло до кровавої боротьби між товпою а поліцією. Троє людий убито і 12 ранено. Тіло одного убитого студента полишено на улиці через цілу ніч. Підчас боротьби ранено також 25 поліцаїв і 8 висших урядників.

Про подібні бунти доносять також з Петрограду, Харкова, Одеси, Ростова над Доном і инших міст.

ЧЛЕН ДУМИ ІМЕНОВАНИЙ МІНІСТРОМ ВНУТРІШНИХ СПРАВ.

ПЕТРОГРАД, 11. жовтня. — Цар іменував члена державної думи Алексія Хвостова міністром внутрішних справ.

Отсе є перший случай в Росії, що член думи іменований міністром, причім задержує надальше свій посольський мандат.

РОДИМЦІ! СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ І НА ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ!

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States: $2.00 per year, $1.00 per 6 months, 0.75 per 3 months	В Злучених Державах: на рік $2.00, на пів року $1.00, на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries: $3.00 per year, $1.50 per 6 months, $1.00 per 3 months	В місті Jersey City, до Канади і других країв: на рік $3.00, на пів року $1.50, на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю чамовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS — MEMBERSHIP LABEL

За всї оголошення поміщувані в „Свободї" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

При всяких нагодах: на вічах, на зборах, при роботі, на забавах, на весілях, хрестинах і т. д. памятаймо про жертви теперішної війни у нашім рідним краю та збираймо як найбільше жертв на ту сьвяту ціль народну!

НОВІ ПОСИЛКИ З ФОНДУ ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

ДО УКР. ЗАПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ У ВІДНИ.

В суботу, дня 9-ого с. м. вислала **Українська Народна Рада в Америці**, з осідком в Джерзи Сіти, Н. Дж., вже **пяту рату** з Фонду визволеня України на поміч нашим братям у старім краю на руки віцепрезидента австрійського парляменту п. Юліяна Романчука, яко голови Українського Запомогового Комітету у Відни.

Як звісно вже нашим читачам з попередних оголошень, доси вислано було до старого краю з Фонду визволеня України $6.075.00 в чотирох ратах. Перші три рати виносили по 1.500.00, а дві дальші по $1.575.00. (Суму $75.00 дано до двох останних посилок з уваги на заокруглене суми в коронах, бо після теперішного курсу за $1.575.00 одержить Український Запомоговий Комітет у Відни 10.000 корон).

З пятою посилкою одержить Український Запомоговий Комітет у Відни з нашого Фонду визволеня України загалом $7.650.00, а коли дочислити суму $12.500.00, вислану через „Кріщен Геральд" в Ню Йорку на руки п. Юліяна Романчука для окремого запомогового комітету під його проводом яко предсїдателя, то заходом У. Н. Ради, зглядно У. Н. Союза, з котрим У. Н. Рада стоїть в тісній звязи, вислано вже до Відня суму **$20.150.00**, або в коронах понад **120.000 (стодвайцять тисяч)**.

ДЛЯ УКРАЇНЦІВ НА СИБІР.

Українці з Галичини, котрих російські військові власти забрали перед утечею з Галичини з собою яко воєнних бранців, звернули ся до американських Українців з просьбою о поміч. Живуть вони в голоді і холоді, безпомічні — на Сибіри, пороздїлювані в поодиноких оселях. Далекі вони від сьвіта, від рідного краю, а поміч дістати їм від своїх родин майже неможливо, бо зносини між сторонами, що живуть у воюючих державах, незвичайно утруднені. А тут надходить люта сибірська зима, на яку треба заосмотрити ся бодай в одяги. Наші братя, вигнанці на Сибіри, звернули ся до американських Українців з просьбою о поміч у їх великій потребі.

Українська Народна Рада поспішила їм з першою підмогою **в сумі $500.00**, які уже вислано.

* * *

Загалом ціла сума, вислана до Українського Запомогового Комітету у Відни і до наших братів, вигнанців на Сибіри, виносить **$20.650**, а з уваги, що ціла сума, доси зібрана на Фонд визволеня України, досягла $22.930.21, то остаюча сума виносить $2.280.21.

* * *

Є се вже значна поміч, але як наша У. Н. Рада так і весь загал Українців в Америці безперечно розуміє гаразд, що се рішучо замала поміч, коли взяти на увагу ті величезні потреби наших братів у Галичині і на Буковині в теперішну пору і в недалекій будучности.

Тому і У. Н. Рада і весь загал Українців **у Злучених Державах і в Канаді** мусить безвпинно дбати о побільшуванє Фонду визволеня України. У. Н. Рада докладає всяких заходів та придумує всякі способи, щоби помогти сьому благородному ділу, а помочи в тім жадає від загалу наших поселенців на земли Вашінґтона і в Канаді.

Знаємо ми добре, що тепер і в Америці прикрий час, особливо через безробітє, яке немало дає ся в знаки. Але ані Злучених Держав ані Канади нема що навіть порівнувати з Галичиною, зруйнованою війною. Там люди, наші братя, дійсно без даху і хліба. Жебраки. І ті жебраки витягають руку по жебраний хліб до нас, до своїх братів і сестер. **Се не сором їм просити у своїх, але сором був би нам, як би ми відмовили їм тої незначної помочи.**

Давали ми доси, даваймо і ще раз, і два рази і більше, бо **памятаймо, що війна все ще триває і наші братя в нашім краю все ще без настанку поносять тяжкі жертви крови і майна!**

Памятаймо, що там, де Москаля вже нема, панує нужда і голод, бо Москаль все забрав, а ще гірше буде з крайними східно-галицькими повітами, бо там — як знаємо з листів, — **Москаль все забирає без пощади і вивозить до Росії.** Отже коли би в короткім часї Москалї відтам уступили, то лишать **пустиню.** Тож приспішім тепер складки, скидаймо цент до цента, доляра до доляра, нехай вони в короткім часї замандрують **в Бучаччину, Зборівщину, Тернопільщину, Збаращину, Теребовельщину, Гусятинщину — на хліб для обрабованих Москалями безпомічних селян.** Як нелюди забирали Москалї дітям хліб з хати. Їм байдуже, чи вони вимруть з голоду. Але їх братям зза моря не байдуже!

ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

(На ранених і вдови та сироти по убитих).

34. Тейлор, Па. Іван Ґураль жертвував $1.00

35. Джерзи Сіти, Н. Дж. Йосиф Ваславський жертвував $1.00

36. Нюарк, Н. Дж. Антін Натребецький жертвував $0.50

37. Ню Йорк, Н. Й. Теодор Дубєс жертвував $0.50

38. Сенека Фолс, Н. Й. Павло Якаба і Михайло Макар жертвували по 50 цнт. — Разом $1.00

Сума оголошена в сїм числї „Свободи" виносить $4.00.
Оголошено в ч. 118 „Свободи" $250.57.

ЗАГАЛЬНА КВОТА $254.57.

КСЕНОФОНТ КЛИМКОВИЧ.

ДЕКОМУ.

—o—

Ей, зле, козаче! — Тільно й глянь,
Як без поради гірко плаче
Красніш від милої твій край...
А ти сьмієш ся? — Зле, козаче!

Відай, конечно, не на сьміх
Тебе твоя родила мати;
До діл тебе Господь зберіг —
До діл великих... що й казати!

До діл, яких тепер вже ніт,
Неначе все у гріб запало —
І теє время, і той сьвіт,
І тії люди, що бувало.

Колиж та в кім явить ся спас,
Щоби поправ сю смерть велику,
Щоб все опять було у нас,
Як в старину, як з передвіку?!

Булиб, було би — та нема,
Бо духа кріпкого хоч годї,
Бо і свободи там дарма,
Де лиш ґуляють по свободї;

Де діло — люльку закурить,
Кресать по вулиці в підкови;
Де подвиг — сьміливо смотріть
У карі оченька і брови.

Чи не гадаєш ти оттак:
Що тії брови, тії очи
Є ось на теє, щоб козак
Теряв без діла днї і ночи?

Щоб як в похмілю прогуляв
Козацький вік свій, мов годину?
Мов розмах шаблї, не лишив
Сліду по собі, лиш — могилу?

Ей, зле, козаче! — Тільно й глянь,
Як мати рідна гірко плаче
І кличе: сину, помагай!
А ти не чуєш?... Зле, козаче!

ПОРА ПРОСНУТИСЬ! ПРОЧ З ТЕМНОТОЮ!

На жаль сказати мушу, що поміж українським народом еще і дотепер панує темнота, котра власне в теперішній хвили повинна зникнути і на завсіди покинути наш нарід, котрий поверх 250 літ тілько з причини темноти двигав і двигає ярмо, наложене на него ріжними кровопийцями та гнобителями.

Найвисший час пізнати се, що кождий чоловік є паном своєї власної волї. Таж то не є так дуже тяжко запанувати над собою самим і не дати водитись за ніс другим, а розказати собі самому і прийти до переконаня, що ніхто не має права мішати йому в його ділах, які приносять користь не тілько йому самому, але і цілому народови.

Я думаю, що се є дуже легка справа, тілько треба трохи більше подумати над тим.

Возьмім лише під розвагу, що наш нарід стоїть ще доси на підвалинах старих та спорохнавілих, а сї підвалини — се темнота, що сїє незгоду в рідній хаті. Щоби ті підвалини не завалились разом з нами і не пійшли у безодню на віки, треба нам доконче користати з часу і викинути старі, а на місце тих поставити нові, на котрих зможе утриматись раз на все рідна хата та і ми в ній.

Отже взиваю Вас, Братя і Сестри, взяти ся щиро до діла, щоби як найскорше викинути ті підвалини, а разом з ними і незгоду з нашої хати, а побудувати нові та завести новий лад, а тогди між нами запанує згода, що доведе нас до цїли, до якої кождий щирий син неньки України бажає як найскорше дістатись, а ціль та є не що иншого як тілько видїти неньку нашу Україну вільну.

Тож не пора нам сидїти з заложеними руками і слухати сего, що дїєть ся там на нашій рідній земли — там, де наші предки, конаючи на поли слави, пімсти просили від своїх внуків.

Біда тілько, що не всім судилось так, як сего вони бажали, бо не всилї ми пійти і станути в ряди з тими, котрі виконали просьбу своїх предків і вступили в їх слїди, наставляючи сьміло свою грудь проти відвічного ворога України.

А щож тут робить ся? Замісць зєднатись в одну і нероздїльну громаду, під прапор независимої України, ми ділимось навіть в тій тяжкій хвили на ріжнородні партії, сїємо роздор поміж собою, не стремимо до єдности, та ворогуємо між собою задля якоїнебудь дурниці, а найбільше задля особистих або партійних чи релїгійних переконань.

Думаю, що вже найвисша пора скинути з себе се ярмо темноти і стати в ряди на рівнї з другими культурними народами і показати сьвітови, що нарід український жиє і що уміє цінити та шанувати свою рідну землю, і що зуміє без надзору катів добре господарити на своїй рідній ниві та в рідній хаті. Пора піднятись і заявити одноголосно без ріжниці на партії або на якінебудь особисті задирки, що ми є один нарід український і домагаємо ся своїх належних нам прав, то єсть независимої України.

Тож не звертаймо в теперішній важній хвили найменьшої уваги на тих зрадників і фарисеїв, котрі кормлені хлїбом українським волочать ся між народом нашим і сїють зерно незгоди; не вірмо тим кацапам та перекінчикам, котрі масненькими словами обіцюють се, чого і на сьвіті нема, бо вони стараютъ ся завсїди лише поріжнити нас і довести до цілковитої руїни нашу українську долю. Ганьба тим зрадникам і грішникам, що тяжко прогрішили ся супроти прав свого народа!

Голос наших братів здалека долїтає до нас і ті, конаючи на поли битви за волю і славу України, просять і взивають нас до єдности і до любови братерської. Тож не відказуймось від сего, зробім їх послїдну волю передсмертну і зєднаймось вже раз в одну величезну громаду. Не заводім більше між собою незгоди, а противно, стараймось єднати по всїх закутинах, де тільки живе український нарід, а тоді запанує між нами згода і любов, а надія наша не заведе нас, бо тільки з помочию єдности, любови і братерства розірвемо кайдани і стане вільна Україна.

Позаяк ми не всилї допомочи їм фізично там, де кров ллєть ся ріками за волю народа, то не даруймо тут, а берім ся за діло всїми силами, щоби прийти з матеріяльною помочию для тих, котрі силою здобувають волю і славу України. Не будьмо скупі на жертви і не встидаймось протягнути рук навіть до чужинців для добра справи народної. Збираймо всюди і при всяких нагодах жертви на визволенє України, як також для потерпівших там братів і сестер. Знаємо про се, що наш відвічний ворог не щадив там нікого і нічого. Він грабив усе, що тільки йому в руки попало, а при тім убивав невинних жінок і дітий, позіставляючи по собі нужду, голод, стоси мертвих і конаючих та пожарища з наших рідних сїл і міст. Думаю, що кождий щирий Українець відчуває сей біль, для того нехай ніхто не жалує ні гроша ні труду для сьвятого діла. Працюймо всїми силами, а прийде пора, що і на нашій земли засяє сонце правди і запанує нове житє — під прапором независимої України!

Іван Пакович.

ЖЕРТВИ
НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

Прислали дальше:

616. Вунсокет, Р. Ай. На вічу в справі вільної України зібрано $28.60, розхід виносив $11.60, остало $17.00; прихід з двох балів $23.50; з нагоди сьвяткованя св. Володимира $3.50; Микола Лисий жертвував $1.00. — Разом **$45.00**

617. Сенека Фолс, Н. Й. Хвальна Редакціє! Прошу помістити тото благородне діло в „Свободї", що наші місцеві Українцї не лишили ся послїдними щодо жертв на пекучу народну ціль. Дай Боже, щоби і другі наші родимці в Америці пійшли їх слїдами, щоби не було анї одної одиниці, яка у такій важній хвилї відмовляла би своєї лепти на визволенє України. Слава і честь Українській Народній Радї і Українському Соймови! Зберіть ся до купи вся інтелїґентна українська суспільність і давайте знати цілому сьвітови, яка наша Україна подоптана і поневолена ворогом Москалем і Ляхом, що не хотять нам признати людських прав на нашій власній земли. Але тепер пора сї права здобути! Слава і честь Вам, жертводавцї! Не забувайте за свою поневолену Неньку-Україну і на будуче! За Ваші теперішні жертви велике Вам спасибіг! — Павло Якаба і Михайло Макар.

Жертводавцї, які походять з повітів Турка, Рудки і инших, є слїдуючі: Миколай Мигавка, Дмитро Федичканич, Гринько Вантух, Теодор Романяк, Юрко Клюп, Михайло Копіпак (з женою), Петро Гуцур, Дмитро Харів, Йосиф Житняк, Стефан Михайлечко, Юрко Копіпак, Олекса Мильчаковський, Дмитро Луп, Гаврило Хома, Дмитро Гладиш, Петро Федичканич, Олекса Ланьо, Юрко Марканич і Ілько Циболяк по $1.00; Павло Якаба, Михайло Макар, Стефан Цюпяк, Андрух Сідляк, Михайло Чулів, Дмитро Федичканич, Михайло Федаш, Василь Трийцятник, Іван Улич, Кость Куцішак, Михайло Гащак, Михайло Височанський, Захарко Безкоровайний, Михайло Головчак, Дмитро Шушка і Юрко Луп по 50 цнт.; Іван Юзвів 25 цнт.; Іван Матковський 20 цнт. Разом $29.45. За пересилку заплачено 20 цнт. — Остає **$29.25**

618. Монтвіл, Конн. Хв. Редакціє! На Фонд визволеня України зложили жертви слїдуючі особи: Петро Повятишин і Йосиф Ковальчук по $2.00; Ясько Янїсь, Іван Ковальчук, Іван Лішинський, Павло Янїсь, Василь Козачок, Гринько Фіголь, Іван Гайнюк, Текля Беднарська, Микола Ковальський і Михайло Серетний по $1.00. — Разом **$14.00**
З поважанєм, Іван Ковальчук.

619. Савт Бетлегем, Па. На хрестинах у Андрія Бойка зібрав п. Николай Лещишин на бідні вдови і сироти в старім краю отсї жертви: Николай Лещишин і Марція Заклїньскі (Поляк) по $1.00; Прокіп Воркун і Демко Ґураль по 50 цнт.; Андрух Бойко, Василь Дячун, Петро Головка, Роман Каплун і Гнат Бораковський по 25 цнт.; Стах Дерень (Поляк) 10 цнт. — Разом **$4.35**

620. Деслодж, Мо. Всехвальна Редакціє! Засилаю Вам малу, але щиру жертву на бідні вдови і сироти в старім краю, котру зложили на весїлю у Гриня Іваська отсї добродії: Ілько Сивохоп 50 цнт.; Іван Гатлак, Никола Момот, Гринь Колодій, Андрусь Бучко, Василь Дідич, Михайло Морозович, Андрусь Кузик, Іван Бокайло, Михайло Ільницький, Василь Іваськo, Михайло Верещак і Василь Городиський по 25 цнт.; Михайло Грушій і Андрусь Заслоцький по 10 цнт. — Разом **$3.70**
Усім жертводавцям щира подяка. — С. Мельник.

621. Нюарк, Н. Дж. На весїлю у т. Яна Новіцького дня 18. вересня с. р. була мала горстка гостий, котрі дуже красно забавляли ся і приспівували собі українські пісні. При тій нагоді нагадали собі рідний край, у котрім тепер крайна нужда, і зложили на бідні вдови і сироти **$2.85**
Всїм жертводавцям сердечно дякую. Гаразд! — Т. Т. Г.

622. Деслодж, Мо. На хрестинах у п. Николи Кривошиї жертвували на Фонд визволеня України отсї добродії (гроші надіслав п. С. Зубрицький): Дмитро Прокопів і Андрусь Бучко по 50 цнт.; Іван Була, Гринь Собко, Дмитро Гук, Михайло Гадовський і Марія Кривошия по 25 цнт.; Михайло Тиндик 10 цнт. Разом $2.35. За пересилку заплачено 5 цнт. — Остало **$2.30**

623. Джерзи Сіти, Н. Дж. Йосиф Ваславський жертвував на Фонд визволеня України **$2.00**

624. Сенека Фолс, Н. Й. Юрко Куцішак жертвував на Фонд визволеня України **$1.00**

Сума оголошена в сїм числї „Свободи" виносить $104.45.
Оголошено в ч. 120 „Свободи" $22.825.76.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $22.930.21.

Escaped Prison, Appeals to U. S.

LEMBERG UNIVERSITY STUDENT WHO SHOT A COUNT AND WAS CONDEMNED TO DIE WANTS TO BE A CITIZEN.

"It is for you," said Miroslav Sichinsky, waving his hand to a group of peasants, as he was lead away to prison in Lemberg, Galicia, after having shot Count Andrew Pototsky, Governor of Galicia.

That was seven years ago. The young Lemberg University student who, in the name of an outraged and persecuted peasantry, shot the man who was, in his regard, chiefly responsible for their woes, has since made his way to America. When he came to this country, he used an assumed name, and he had no trouble in entering. Now, after eight months in New York he wants to become an American citizen, and for this reason he appeared before Commissioner Howe, at Ellis Island, a few days ago, accompanied by his counsel, Simon O. Pollock, of 302 Broadway, and requested an adjudication of his status in this country.

This is said to be the first time in the history of this government that a political prisoner has surrendered. No one advised Sichinsky to take this step. On the contrary, he had a number of friends in this city who argued against it, but the young man is made of hero stuff. He faced death once when he shot the man who to him epitomized tyranny. His position in this country at the present time is anomalous. He wants it settled for good and all, and he is not afraid to tell the truth about himself and what he has done.

When Miroslav Sichinsky, in company with a delegation of other students, called upon Count Pototsky and shot him, he was twenty-one years old. The shooting was the result of a long series of outrages perpetrated upon the Ruthenian peasantry of Galicia by the Polish aristocracy. These nobles had assumed possession of vast tracts of land belonging to the Ruthenian peasantry. Those peasants who tried with their pitiful strength to resist the attempts of the land robbers to appropriate their possessions were, in the end, as badly off as those who had surrendered peaceably. They were taxed beyond their utmost ability to pay, and on their failure to pay the money demanded, their land was seized. The Polish aristocracy was quick to improve the advantage gained by this seizure of land and became the task masters of the peasants who, for a bare subsistence, were forced to work for the men who had appropriated their property.

SUFFERING TOUCHED HIM.

The young Lemberg student was touched to the quick by the suffering of the people. He came of a family in which the desire for justice burned like a steady flame. He was, too, a member of an organization of students revolutionary in character, eager to see justice done. It was this band of students who decided finally upon the shooting of Pototsky. Sichinsky was chosen to do the shooting and the peasantry cheered him as he was led away to prison after Pototsky had fallen.

At his trial the boy was defended by the Ukrainian deputies in parliament. The Ukrainian Club, which is the central body of these men in the Vienna Reichstag, brought an interpellation demanding that the case be removed to a court in another district, where Polish aristocracy could not influence the court or jury. This was not granted and after a lengthy trial, the boy was condemned to death. At the time of his arrest his mother and sister were arrested, charged with aiding him in his crime, but they were afterward released.

A second trial resulted in a second death sentence. Sichinsky had accomplished what he had set out to do, and he did not ask for commutation, but owing to popular demand in Austria and to petitions sent by Ukrainian organizations in this country and Canada Emperor Francis Joseph commuted the sentence to twenty years at hard labor. On Aug. 16, 1909, Miroslav Sichinsky went to prison in Stanislaw.

On the day that he went to prison he had the whispered assurances of the sympathy and co-operation of his guard. Probably aside from the Polish nobility of the district there was not an individual who was not in sympathy with the young student.

PLANS FOR ESCAPE.

Plans for his escape went forward under the very noses of the authorities, and nothing was done to stop them. Less than two years after his incarceration his opportunity came. There was a quick exchange of clothes with a guard, an uninterrupted walk beyond the prison confines. He made his way to a nearby Ukrainian village. The peasantry knew of him and his projected escape. To them he was a hero—little less than a god. His every want was attended to. During the search for him he was hidden first in a peasant's garret, next in a peasant's cellar. Later he went to Austria, to Germany, to Sweden.

Miroslav Sichinsky wants now to make the United States his home. He speaks English as he speaks a number of other languages, delightfully. He is a slender man, looking younger than his years. He is the soul of gentleness in appearance. He was a student of philosophy in Lemberg, and his eyes—the eyes of a dream—and his face, in which an almost womanly sweetness is evident, are the eyes and face of the philosopher, the thinker, the dreamer, rather than the eyes and face of the man who does.

This slender young man with the wavy brown hair, and the soft mustache, has shot a man, however. And now he awaits the word that will tell him that his case has been adjudicated, and that his stay in this country is assured.

(From The Globe, New York, Oct. 6, 19[illegible])

УКРАЇНСЬКИМ МУЧЕНИКАМ.

—o—

Коли знов на весні зацвитуть фіялки,
ми покійників щирих забудем;
ми не пійдем на їх мовчазні могилки,
поки волї живим не добудем.

А лягло їх у люті часи тисячі
на полях та на горах сьвітами, —
та нехай їм співають сичі у ночі,
ми ще маєм розправу з катами.

Коли знов зацвитуть фіялки на весні,
не пропаде ще слід по руїні, —
не пожежі страшні, а просьвітні огні
ми ширити-мем по Україні.

Оживати почнуть, працювати почнуть
поневолені і міста й села
і прибиті серця до житя спалахнуть
і знов стане громада весела.

А потім зацвитуть на весні фіялки,
ми забудемо давню недолю
і згадаєм з жалем дорогі могилки
всїх борців, що погибли за волю.

Заквітчаємо їх, заспіваємо їм
великодних пісень за їх муки
і подякуємо щиро: Спасибі вам всім!
Не забудуть вас внуки й правнуки!

Осип Маковей.

ПРИГОТОВАНЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО СОЙМУ.

Українська Рада в Ню Йорку просить всїх Делєгатів з Ню Йорку і околиці на засїданє, яке відбуде ся

В НЕДІЛЮ ДНЯ 17. ЖОВТНЯ С. Р.

о год. 2-гій пополудни

в Schutzen Hall. 12 St. Marks Place

в справі МАНІФЕСТАЦІЙНОГО ПОХОДУ В ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СОЙМУ.

Рівночасно взиваєть ся пп. Делєгатів, котрі ще доси не брали участи в засїданях і не вплатили своєї належитости, то є по 15 центів від особи в з'organізованих товариствах, аби зволили сю належитість надіслати на адресу п. Стефана Чосника, ч. 100 Ст. Маркс Плейс в Ню Йорку, або принести на засїданє.

Товариства, котрі дотепер не взяли участи, є слїдуючі: Запорожська Січ, Злучність Родимців, Воля, Буковина, Зоря, Гологори, Січ, Тов. ім. Івана Франка, Сестрицтво св. Ольги (2 відділи), Дунаїв, Федерація У. Соц. Партії, Братство св. Юрія, Сестрицтво св. Параскевії і Поміч в Чужинї.

Петро Задорецький, голова;
Павло Петрів, секр.

—o—

ДО ВСЇХ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.!

Просить ся пп. Предсїдателів і Секретарів всїх українських товариств в Нюарку, Н. Дж., на спільну нараду, яка відбудеть ся

в Condyk Hall, при 150 Court St., Newark, N. J.

В ПЯТНИЦЮ, 15. ЖОВТНЯ С. Р.

о 8-мій годині вечером

в справі манїфестаційного походу підчас Українського Сойму в Ню Йорку дня 30. сего місяця. Сойм — се справа не партійна, але загально українська, а що воно так є, то власне маємо дати доказ величавою манїфестацією — походом. В тій манїфестації крім Нюарку візьмуть участь всї товариства українські з дооколичних місцевостий Ню Йорку. Тому сподїємось, що і всї наші українські козарлюги, нащадки славного козацтва, не лишать ся позаду других. Хто в той день не буде з нами, сей буде проти нас, проти вільної України. Тож прибудьте в пятницю всї!

ВІЧА В СПРАВІ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ.

XXVII.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ.

Заходом місцевого товариства „Зап. Січи" відбув ся у нас 6. вересня с. р. баль, а по бали віче в справі самостійної України. Віче отворив гарною промовою місцевий парох о. Василь Туруда. По сїм приступлено до вибору президії. Предсїдатель удїлив голосу д-рови С. Демидчукови, котрий прибув до нас з Провіденс, Р. Ай. Бесїдник в своїй півторагодинній промові обговорив теперішну війну, в котрій гинуть сотки тисяч українського народа за свободу та волю нашої вітчини. Відтак приступлено до збираня жертв і зібрано $28.60. Розхід був $11.60. Остало до висилки $17.00. Прихід з двох балів приніс $23.50. З нагоди сьвяткованя св. Володимира прийшло $3.50. Микола Лисий жертвував $1.00. Разом вислано до „Свободи" чек на суму 45 долярів.

При кінци віча забрав голос п. Стефан Лемішка і подякував красно жертводавцям і п. д-рови Демидчукови за його щиру працю для українського народа. В своїй бесїдї сказав також, яку силу має нарід у злуцї. Після того тутешний хор відспівав наш гимн „Ще не вмерла Україна" і кілька народних пісень. На тім замкнено віче, а нарід з великим вдоволенєм розійшов ся домів.

Мартин Галас, секр. віча.

ДОПИСИ.

З HAMTRAMCK, MICH.

Дня 6. вересня с. р. заснувало ся тут товариство „Січ". Збори отворив т. Лев Площанський, загріваючи присутних до працї народної. В короткій промові виясив він, до чого товариство „Січ" стремить і хто то були колишні наші козаки, за кого вони били ся і за кого днесь проливають свою кров наші брати Січовики. Свою бесїду закінчив словами: „Боріте ся, братя, а поборете"! Присутні нагородили бесїдника горячими оплесками. На предсїдателя покликано п. Кінака. П. Кінак покликав на писаря т. Гривнака і настав впис членів. По вписаню членів наступив вибір старшини, до котрої зістали вибрані одноголосно: Лев Площанський, кошовий; Михайло Лабунь, заст. кошового; Михайло Закарків, писар; Гриць Букачевський, скарбник. На останку відспівано „Гей там на горі Січ іде", „Ще не вмерла" і „Який то вітер шумно грає". Товариші і Товаришки! Вступайте громадно в ряди нашої новозаснованої „Січи" і дайте себе пізнати широкому сьвітови. Не дайте на себе довго ждати! Вступайте до „Січи" сейчас!

Січовик.

НОВИНКИ.

АМЕРИКАНСЬКА ПРЕСА ПРО УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ.

Перед двома місяцями, як звісно, п. Джордж Рафалович помістив був у лондонськім місячнику The British Revue довшу статю п. з. The Future of the Ruthenians (підписану його прибраним іменем: Бедвін Сендс). Ту статю (передруковану м. ін. також і „Свободою"), помістили опісля в скороченю нюйорський тижневник The Literary Digest (з мапою України) і місячник The Current History of the European War (за жовтень), видаваний дневником The New York Times.

В нюйорськім дневнику The Sun з недїлї, дня 10-ого с. м. появила ся довша статя про Україну й українську справу п. з. The Ukraine, a forgotten nation that may separate from Russia. Автором сеї статї є п. Джекоб Вітмер Гартман, професор нюйорської колєгії, звісний нам з перекладів українських публікацій на анґлїйську мову і з недавного українського віча в Ню Йорку, на якім він був предсїдателем. Статя п. Гартмана дуже прихильна українській справі і містить в собі вельми богато матеріялу про неї, даючи в той спосіб Американцям доволї цїнних інформацій. З уваги, що в статї є згадка про процес Мирослава Січинського, редакція дневника подала його портрет, а також і мапу „Малоросії". Ся мапа скривдила нас, бо не зазначено на нїй всїх наших земель, а саме не зазначено австрійської України та полудневої части російської України і части північних ґуберний, які по части є українські, а по части московські або білоруські. Сю помилку зробила редакція нюйорського дневника через ті нещасні назви, які Московщина понадавала українським землям, як: „Малоросія", „Южная (полуднева) Росія" і „Новоросія" („Новоросія" — се полудневі ґубернії на північ від Чорного Моря). На щастє в статї автора є виразно подані границї України і читач помітить помилку, яка зроблена на мапі.

Статю п. Гартмана подамо в оригіналї також в нашій часописи.

—o—

ЦАРЕПОКЛОНСТВО В АМЕРИЦЇ.

З Олїен, Н. Й., пишуть нам: В нашій місцевости Олїен, Н. Й., кількох кацапів вибудувало каплицю, яку минувшого місяця посьвятив батюшка з Бофало, Н. Й. Дня 3-ого с. м. зійшлись кацапи до каплицї і там відспівали многая лїта російському цареви кровопийцеви. Між иншим співали ось-так: Многая лїта царю Николаю II. і Николї Миколаєвичеви, многая і многая лїта. А ще припімну, що ті хруні походять з Рогатинщини з ось-тих сіл: Серники середні, Куропатники і Озеряни. — Українець.

—o—

ВОЛИНЬ.

Волинська ґубернія обіймає досить убогу і ще не розвинену країну. Тут урожайна почва є дуже тоненька, а всюди мочари, багна, болотисті озера і ліси. Особливо трудною, з мілїтарної точки погляду, є північна частина сеї ґубернії, де водою пересякла земля і гущавиком піднятї ліси сходять в непрохідні мочари ріки Припеті. І Нїмцї і Москалї можуть користати з сеї околицї в той спосіб, як Гінденбурґ користав з мазурських озер.

Поверхня Волини займає 28.000 квадратових кільометрів. Її північно-східну частину становить Полїсє, також багниста і мочариста сторона. Полуднева полоса ґубернії, від галицької границї на північ, є горбковата і прорізана тут і там глубокими ярами і кітловинами. Туди тягнеть ся широка високорівня, що іде від Карпат аж до Днїпра.

Підсонє на півночи є нездорове; панує там пропасниця, що її ширять комарі. В цїлій північній сторонї нема ніяких важнїйших міст, ніяких фабрик, а тільки просте рільництво. Головним містом ґубернії є Житомир, а важнїйші міста є слїдуючі: Дубно, Ковель, Володимир Волинський, Кременець, Луцк, Острог, Ровно, Заславль і Овруч, а нї одно з них не перевисшає значінєм більшого села.

В сїй непоступовій, занедбаній країнї фабричний промисл майже незнаний. Тільки дещо цукру і тютюну іде відси у сусїдні ґубернії. Є тут також кілька фабрик господарських знарядів, фабрик для виробу вовняних матерій, виробів скляних і ремінних. В зимовій порі жителї займають ся домашним промислом, виробляючи деревляні різби, мати, виплїтаючи пояси і рибацькі сїти. Відси йдуть на російські торги гриби і печериці, яких Москалї богато споживають в часї довгих постів. Тут є також бурштин, дещо угля і торф. Торговля деревом ще найбільше приносить зиску і робота по лїсах дає селянам занятє через довгу зиму.

Населенє волинської ґубернії є українське. В полудневих сторонах осїло богато нїмецьких кольонїстів, яких тепер відтам прогнано, а їх майно сконфісковано.

—o—

НЇМЦЇ ДАЛИ ПОЛЯКАМ УНІВЕРСИТЕТ.

Нїмецьке правительство дало дозвіл Полякам на відчиненє всїх шкіл й університету в Варшаві, розуміє ся з польською викладовою мовою. Отже Поляки завдяки Нїмцям дістали в столици свого давного королївства свій університет, на що не позволили їм братя Славяни — Москалї. Що більше, Нїмцї позволили, щоб всї студенти, які дотепер ходили на заграничні університети, свобідно вернули ся до Варшави.

—o—

ЯПОНСЬКА АРТИЛЄРІЯ НА ГАЛИЦЬКІЙ ГРАНИЦЇ.

З Черновець доносять: З уваги, що російські артилєристи не могли собі ніяк дати ради з японськими канонами і все їх псували, Японія вислала численних своїх офіцирів, щоби навчили Москалів обходити ся з ними. І, як говорять полонені салдати, всї прислані з Японії тяжкі канони Москалї уставили на галицькій границї. Отсю вість потвердила також преса в Румунії.

ПОДЯКА.

Отсим складаю сердечну подяку У. Н. Союзови за ласкаву підмогу в квоті 50 долярів, яку менї виплатив Сьвітлий Уряд нашої дорогої орґанїзації. Дістав я сю підмогу за зломанє кости в нозї, а виєднали менї її Панове Урядники і Члени нашого місцевого відділу. Щире спасибіг всїм тим, що потрудили ся якнебудь в моїй справі! Як би не тих 50 долярів, я був би зістав на віки калїкою. При тій нагоді взиваю і прошу всїх своїх родимцїв з Бентлейвіл, Елзворт, Кокбурґ і Марійяний, щоби приступали громадно до У. Н. Союза, бо се є найлїпша наша орґанїзація тут на чужинї.

Степан Капіс,
член 109 відділу У. Н. Союза в Бентлейвіл, Па.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

І. Х., Нюарк, Н. Дж. На глупі теревенї кацапської „Правди" не відповідаємо тому, бо не вважаємо її достойною наших відповідий.

Р. Б., Торонто, Онт., Канада. В справі участи канадійських Українцїв в Українськім Соймі, який має відбути ся в суботу, дня 30-ого с. м., писали ми вже двічи у „Свободі", а саме, що вони можуть брати участь яко гості. Причину того подано також. Нотатка ся звучить ось так:

„Кождий Українець, і тутешний і канадійський, радий би, аби Українцї в Америцї — і в Злучених Державах і в Канадї мали якусь спільну загально-народну американську орґанїзацію, одначе се справа не така легка і не дасть ся так скоро перевести в дїло, особливо в теперішну пору, коли Канада є в тяжших відносинах ніж Злучені Держави.

„Одначе мимо того нам залежало би на тім, щоби канадійські Українцї бодай в малім числї прибули на Сойм до Ню Йорку.

„Можуть вони приїхати яко делєгати українських орґанїзацій в Канадї і ми дуже їх радо і сердечно приймемо на Соймі, де будуть могли промовляти і забирати голос в дискусії, лиш не матимуть права голосованя, а се з того огляду, що доси цїле переведенє Сойму оперте на тутешних українських орґанїзаціях, до чого вже все приготовлене, а канадійські Українцї приїхали би яко гості.

„Се, гадаємо, канадійські Українцї цїлком добре зрозуміють і, коли схотять приїхати, то можуть бути певні, що тутешні їх братя приймуть їх як найщирійше, а може і буде нагода видвигнути питанє спільної акції Українцїв, — бодай на будуче".

Адреса секретаря Передсоймового Комітету п. Мирослава Січинського така:

Mr. Miroslav Sichinsky
c/o S. Pollock
302 Broadway New York, N. Y.

Читач „Свободи", Шікаго, Ілл. Спеціяльне анґлїйське число нашої часописи, яке недавно заповіджено, приготовляєть ся до друку. Речинця, коли воно вийде, покищо не можемо ще подати, бо ще не одержали ми всїх праць, які нам обіцяно до того числа. У своїм часї подасть ся про появу числа до відома наших читачів так, щоби могли в пору замовити собі потрібну скількість чисел.

ЯК МОЖНА СТАТИ ЧЛЕНОМ УКР. НАР. СОЮЗА?

Пишіть по інформації до Головної Канцелярії У. Н. Союза на адресу:

Ukrainian National Association,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!

Русини-Українцї в Вестфілд, Істгемтон, Содерленд, Чікопі Фолс, Чікопі, Лудлов, Індіен Орчард (Масачусетс)!

З ініціятиви тов. ім. Т. Шевченка, від. 15. Р. Н. Союза, в Голійок, Масс., відбудеть ся

в Turn Hall, South Holyoke, Bridge St.

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ ДНЯ 17. ЖОВТНЯ С. Р.

точно о годині 2.30 пополудни.

Віче відбудеть ся після слїдуючого порядку: 1) Позамісцеві бесїдники виголосять бесїди на тему „Европейська війна а робучий народ". 2) Дуже інтересний ілюстрований відчит (на часі) „Образи з поля війни" через п. С. Маркевича зі Скрентон, Па. 3) Декламації. 4) Представленє „Бездомна".

ВСТУП ВІЛЬНИЙ. ВІЛЬНА ДИСКУСІЯ.

В надії, що се віче заінтересує всїх Українцїв і що галя буде заповнена по самі береги, очікуємо всїх людий доброї волї і думаємо, що з того віча буде кождий вдоволений.

ВІЧЕВИЙ КОМІТЕТ.

БЕЗУСПІШНІ ЗАЛИЦЯНЯ.

ЦАР: (до себе): А до сто чортів! Нінащо пійшли мої залицяня до панї Болгарії. Я їй сяк, я їй так, я їй теє, то онеє, — нічого не поможе. Дивить ся з горда на мене і конець. Анї на мою корону не хоче глянути гордовита Болгарія анї на мою китицю цьвітів, яку я приніс на осьвідчини! Шкода було мого ходу і заходу! Люди, люди добрі, — ци я вже такий старий, ци такий нездара, ци як! Ци то так виглядає твоє славянофільство, що ти ідеш з Прусаком? Га?

ТУРОК: Та, на милуваня нема силуваня! Як вона собі сподобала Нїмця, то най іде з Нїмцем! Але чого ти, царю, пащекуєш про якесь „славянофільство!" Ти Москаль, Славянин, а як угнїтаєш славянські народи!?! Чому ти у себе дома не є славянофілом так як тут, межи балканськими народами! Іди до дому, зроби там порядок, а потім прийдеш сюди з нами балакати!

FRUITLESS WOOING.

TSAR: O, Bulgaria, Bulgaria! Heaven may reward you for this stupid thing! I thought you are a fine Russophile maid and brought you these flowers from my Petrograd, since I really contemplated marrying you in the time to come. But you refuse my request and don't look at my flowers! Why, Bulgaria? Am I not the man to do such a thing? Am I not made for it?

TURK: You, Tsar, are a funny gentleman! You do not have to bother her with your demands! It is beyond your strenght! Give me these flowers and you will have them returned in due time!

TSAR: At my grave?

TURK: Indeed not, your Majesty! Perhaps—at the grave of the slavery of the Slavic nations under the rule of your Majesty!

ОПОВІДАНЄ МОГО 16-ЛІТНОГО ОРДОНАНСА.

(З циклю про Гуцулів, оповіданє пяте).

Я довідав ся про війну, як була мобілізація. Ми ніколи не думали, щоби аж у наші гори зайшли Москалі. Як кликали мужів на війну, то люди плакали за ними і пили. У нас було спокійно до осени. Аж як зима хотіла надати (зимою називають Гуцули іней і сніг), бо пізна вже була осінь, почало йти через Жабє мадярське військо і йшло з Ворохти на Косів. Ішла сама піхота. І знов було тихо. Переїздили тілько самі патрулі—уланів і гусарів по 10, по 20 жовнірів, самі Мадяри. Шкоди було ще мало.

А ще перед тим, таки скоро по мобілізації, зібрали ся в Жабю наші Українські Стрільці; збирав їх Петро Шекерик, і пійшли до Стрия. В Стрию була на них бранка і слабих відпустили до дому. Тай від них довідали ся в селї, що Москалї надходять. Зо два тижні потому, але снїгу ще не було і ще мадярське військо не йшло, як ми почули від заходу сонця, як гриміли канони. Люди не бояли ся, бо було ще глухо чути, далеко мусїла бути битва. Як копали у нас бараболю, почули ми гармати від сторони Ворохти і тоді люди говорили, що там бють ся і легко Москалї й до нас можуть прийти. І тоді люди такий уже мали страх! Маржину (худобу) виганяли далеко в лїси, а убранє ховали в ячмінь і кукурузу, закопували в землю та несли до людий, що далеко мешкали від дороги, в верху. І всї бояли ся та плакали. І дєдьо ховав. А мачуха стала ліпша для нас. Та Москалї не йдуть, тільки дальше чути стріли з Ворохти.

Вже викопали бараболю, як другий раз через Жабє почало йти військо: наперед богато мадярської кавалєрії і піхоти трохи, а за ними польські лєгіони. Йшли пішки і не робили нічого злого, тільки до всїх по польськи говорили. Цїлий час як вони йшли, чути було стріли, але вже від Коломиї. Видко, що Москалї від Косова потискали польські лєгіони, бо Поляки знов почали йти через Жабє вже з поворотом. Трен їхав передом, а за ним ішли польські лєгіони. В тім самім часї війт Іван Дутчак видав „льоси”, щоби всї мужі від лїт 19 до 36 ставили ся в Сиготї до асентирунку. В недїлю рано пійшли вони через Ворохту на Сигот, а других взяли того дня до шанців таки в Жабю. І я ходив доі днини шанці копати. В понедїлок рано ми знов ідемо до шанців, а тут бачимо наше військо забирає ся, вже трен втїкає і за ним все військо. На постерунку казали нам, що вже тут не треба копати, але йти копати шанцї на ворохтянській границї. І люди пійшли з ними. Три днї йшло наше військо, то піхота, то трен, то канонєри, то улани і гусари, то Мадяри, то Поляки. Між утїкаючими не було українських полків. На ворохтянській границї копали ми до вечера. Вечір заплатили нам по 4 кор. за оба днї і хліб дали, тай казали вертати домів. І вже нїхто не кликав нас до шанців.

Москалї були вже недалеко. Не було видно ні одного нашого жовніра. Тихо стало в селї і дуже сумно. Вже й Жиди повтїкали. Москалї були в Ясенові. В пятницю прийшла до Жабя перша московська патруля, більше як сто салдатів. Ішли пішки. Жадного козака з ними не було. Вони поділили ся на три чети і йшли по обох боках Черемоша і попід гори. Як кого взріли, питали: „Де салдати ваші?” Були дві години в селї. В одного ґазди взяли корову і не заплатили за неї тай пійшли.

На другий день рано прийшли козаки і піхота. Але меньше їх разом було ніж першої днини. І сї таксамо розділили ся і таксамо вернули. Говорили по українськи і були чемні. Лиш десь трафив ся такий, що говорив по московськи.

Третої днини не приходили, лиш в Ясенові вчили ся стріляти з крісів, бо чути було то близко. Четвертої днини прийшло до Жабя з Ворохти 50 мадярських гусарів і зо 100 піших жовнірів. Станули за верхом Красник. На двох горах поставили полеві сторожі, „фельдвахи”, а гусарські патрулї що днини їздили в село. З другого боку йшли московські патрулї, козацькі. Раз злапали наші гусари трох козаків і два живі коні, а третого вбили. Тоді прийшло з Ясенова богато Москалів і почали крісовими сальвами стріляти на Красник, запалили в Жабю сїм хат і втекли. Чотири хати люди загасили, а три згоріли. На другий день вечером прийшло ще більше Москалів аж у Красник і Мадяри втекли на плай Бензорівку. Москалї заходили вже в село кождий день і чемні були. А одної днини закватирували ся в Жабю лише в жидівських хатах (деякі Жиди ще були). Зараз тої днини впили ся і почали бити Жидів та рабувати.

Наш постерунок ще був у Жабю, але похований у ґаздів так, що Москалї не знали. Москалї довго були в Жабю і рабували не тільки Жидів, але й наших людий. Брали, що виділи: маржину, шмате, кожухи, харч всякий. У мого дєдя взяли три штуки рогатої худоби тай 4 вівці.

По Різдві на само Богоявленіє, як зима вже була велика, прийшло наше військо з Ворохти в більшій силї, а тоді Москалї з чотирома канонами втекли, а лишили ся тільки козаки. З ними прийшло до битви коло церкви. Москалї повтїкали на конях, а наші стріляли на них з машинового кріса і таки з таких крісів, а вони ще дуже втїкали. Від тодї я більше не видів Москалів.

Як утїкли Москалї, то на другий день надійшло з Угорщини через Чорногору і Бензорівку так богато нашого війська, що я ще тільки не видів. Ішли Словаки і Хорвати; знаю се від них, бо так вони себе називали, я був у них два днї „форшпаном”, то зн. ішов з треном. Йшло того війська тілько, що шлях був чорний від него. І всїляка музика з ними йшла, але не грала.

Як ще то військо йшло через Жабє, прийшли три польські лєгіоністи. Надійшли з Ворохти. Один був вістун, а два прості. В Жабю зайшли до польських панів з податкового уряду, зробили собі кухню у польського лїсничого і почали стягати наших хлопців тай учити їх вправ.

Потому всїх забрали до Косова і казали, що дадуть їм українську команду (хоч учили по польськи) і зроблять з них окремий відділ. Тай хлопці пійшли. В Косові мешкали вони кілька днів на „банї”, де роблять сіль, аж поки не відібрав їх наш лїсничий з Дземброні (такий присїлок Жабя), котрий є четарем при Укр. Січових Стрільцях. Поляки не дуже хотіли віддати наших хлопців, але мусїли.

Вони йшли через Жабє чвірками на Ворохту. Мій товариш Михайло Бойчук, о рік молодший від мене, оповідав менї, як гарно ішли вони рядами до наших Стрільців. І тоді зібрала мене охота також пристати до наших Стрільців. Я просив дєдя, аби мене пустили. Але дєдьо нї. Тоді я втїк сам і застав їх, як спочивали. Наш лїсничий знав мене і я до него удав ся, щоби мене приняли. І мене записали в суботу вечір, було то 27. лютого 1915 (хлопчик виймає з кишені нотес і вичитує ту дату). На другий день в недїлю рано пійшли ми всї пішки чвірками до Ворохти. Ми були такі змучені! Ноги болїли. В Ворохті таки того вечера сїли ми на зелїзницю і за три днї приїхали до Варшалянки, де по 2 чи 3 тижнях я отримав мундур разом з иншими. Ми дуже тим тїшили ся і ходили на вправи, зразу без крісів. Як мої товариші дістали кріси, я вже тоді не ходив на вправи, бо мене взяли до маґазину з мундурами і я мав уже свою службу.

— Прошу менї сказати, як знаєш, за що бють ся Українські Січові Стрільці?

— За Україну.

— Гарно. А знаєш ти, що значить держава?

— Знаю. То свій цїсар, або король, або князь.

— А котрі держави помагають Москалеви?

Хлопець вичислив усї більші держави „потрійного порозуміня”, між ними й Францію. Питаю його:

— Чи у Франції є свій цїсар, король, або князь?

— Нї, там річпосполита.

— А що значить річпосполита?

— Замісць цїсаря вибирають чоловіка на 6 лїт, як у селї війта.

— Як тобі здає ся, чи з української держави була би ліпша річпосполита, чи монархія, то значить така держава, в котрій правив би наш цїсар, король або князь?

— Річпосполита.

— Чому?

— Бо за шість лїт можна переконати ся, чи той вибраний чоловік добрий господар, а як злий, то можна вибрати ліпшого.

— А як було у вашім селї? Чи не переконували ся люди нераз, що війти хрунять, і чи могли знайти ліпшого?

Хлопець задумує ся. Видно щось пригадує собі. А я толкую йому, як можу найприступнїйше, про те, як ми вже раз у нашій історії „бувальщинї” непекли ся на виборних гетьманах і про корупцію, яка вяже ся з таким вибором та про чужі впливи та гроші. Маю сатисфакцію, що хлопець розуміє мене знаменито.

Припадок хотів, щоб при тій моїй політичній розмові з сею дитиною був присутний свідок інтелїґент, що й підписав сей протокол. Инакше готов менї хтось посудити колись о тенденційне представленє. При кінці заявив малий, що знає навіть, чому Москаль проводить сю війну: він хоче мати сіль і нафту „тай инші скарби нашого краю”, а крім того не хоче допустити, аби ті Українці, що мають тут „Січи”, бурили через межу тих Українців, котрі „Січий” не мають. Так говорив малий Гуцулик. Я тільки переставив у його голові висказані ним причини війни.

Тут представив я покищо два типи наших Січових Стрільців в полі: одного Гуцула й одного не-Гуцула. До інформацій уживаю по можности Гуцулів, бо вони мають спеціяльний дар до оповіданя. Щодо вартости наших Стрільців у полі, то вони яко загал становлять без сумнїву первоpядне військо. Між ними вирізняють ся Гуцули ємкостю, спритом, легкостю й орієнтацією. Стрільці з Поділя, Опіля (Рогатинщина, Бурштинщина і т. д.), Надбужанщини й Підгіря не уступають Гуцулам у відвазї і завзятю, а перевисшають їх витривалостю на великі труди, а знов Гуцули перевисшають тих на загал легкостю й орієнтаційним змислом, особливо в горах. Гуцул лекший, але ніжнїйший. Подоляк і т. д. тяжший психічно й фізично, але твердший. В моїй книжці знайдуть читачі докладнїйші характеристики поодиноких типів. Подані вони (як і сї загальні замітки) на основі спостережень інтелїґентних людий, переведжених в полі.

Др. Осип Назарук.

ГЕНЬ ТАМ ДАЛЕКО.

У темну нічку
Сон не берет ся,
А моя дума
Гень в даль несеть ся.
Там гень далеко
За синє море,
В рідну країну,
Де царить горе.
Під рідну стріху, —
В рідну хатину
І там шукає
Близку родину.
Шукає маму,
Шукає тата,
Шукає сестрів,
Шукає брата.
Я тут схилилась
Мов тіль до долу.
Терпиш серденько
З вами посполу.
Бо до вас рветь ся, —
На Україну,
Де кровця ллєть ся,
Де люди гинуть.

Написала К. К.

Шікаґо, Ілл., дня 8. жовтня 1915.

Осип Юрій Федькович.

САФАТ ЗІНИЧ.

Я собі вже не раз отак сижу та гадаю; як то, бідний світе, де-якого сердешнього некрута бють да глузують при тій науці! — а мене, було, і пальцем ніхто не кине, не то що. Алеж бо я і бравсь швидко тої муштри! було капраль мині ні покаже, а я вже так і вдав. А пан майор наш і розсудили: „Тобі”, кажуть, „не при вербицирці маятись; скоро по обрихтунку, підеш до полку”.

От і пішов.

Наш полк стояв тоді аж у Банаті, далеко. Трохи не два місяці машерували, доки зайшли.

Мене дано до гранатирів до першої компанії, до третього цугу, що по кватирьох собі стояв. — А добрі кватирі мали! все в Сербів; багачі, знаєте. — Туда ситні краї, не такі, як у нас, чи що.

А мині велів капраль йти на кватирю з одним старшим жовніром, Сафат Зінич звав ся. Господи, що за вояк пишний з нього вдав ся! а що вже гордовитий був, то й не казати: правдешний Буковинчик. — Я, було, аж його бою ся, неначе якого офіцира, чи що. Такий то він був, отсей Зінич; і в очи му важко тобі подивитись.

А ми мали кватирю в одної удови. Славили, що колись то вона і богачка була, та на старости лїтах довелось збідніти. Слабовита була, — ув одно лежала. А діточок не було у неї, лиш одна дівчина, Марта звалась, молоденьке та плоховите собі, знай та співучечка в лісі. Як було глянеш в очиці її тихонькі та благонькі, або в личко бліде, замучене, то тільки що не зомліє; така вже безталанночка собі була!

У вдови жили ми, як у своєї рідні. І хліб нам був оден, і сіль не ховав ніхто з перед нас. Сафат було і дров купить, (він мав, знаєте, гроші, ще з дому) і скорому устарає, що треба. — Дуже бідну удову жалував. — А я вже і дров утну, і води внесу, і скрізь покупаю, як треба, щоб то, знаєте, на дівчину лекше. А вона, моя рибочка, було, аж плаче: „Чи отсе вас”, каже, „Бог з неба до нас, бідних, послав, чи що?”

З разу ще, як ми там були на кватирі, то ходив оден молоденький Сербинчук, Янко звавсь; хороший парубок дуже. А що вже любила його наша тихонька Марта, то мабуть і в співанках нема так. Як то було одного вечера не видить, то і вечеряти не ме, і виплаче любі свої очинятка, аж нам її жалко стане. А они були заручені з собою, бо там, знаєте, така уже установа, що два або і три роки передом собі слово дають, а відтак аж побирають ся.

А Янко ходив що ходив, а далї і приостав ходити. Переказував, що вибираєсь за Дунай в купецтво. Нарешті вже і не прийшов. — Поїхав мабуть.

Одної днини йдемо ми від бефелю, аж чуємо: на нашій кватирі гомін. Прибігаємо, аж тут уже усї сусіди поражуть ся коло сердешної Марти, що вже мертва на полу лежить, мов та щебетюшечка убита. Ми зараз стали і питати, що отсе таке за лишенько поділось, від коли ми з дому. А люде всї як раз нам і відповістили: „Янко, кажуть, віддослав її перстень; висватав собі другу, багачку, — у Василя Карадіча, коли знаєте”.

„Чи так?” каже Сафат, а сам унурив соболї свої очи в землю. Нічого більш не казав.

Третьої днини поховали і Марту і стару, а самі пішли на иншу кватирю.

У дві неділї по тім гуки по селу. Карадіч дочку оддає, а Янко ходить з дружбами хата од хати, та збирає собі бояри, спрошує гості на весілля.

У вечер збираєсь і Сафат. — „А ви куда отсе?” питаю.

„На весілля”, каже, — „іди принеси мині доброго вина ведро, та колач!” а сам кинув мині червінця.

Я побіг. Прихожу, а Зінича вже нема, пішов. — Що тут робити? думаю я собі. Беру вино, та біжу за ним. А у Карадіча ні крик та ні ґвавт на подвірю!

„А там що таке?” питаю людей.

„Сафат Зінич застрілив молодого”, уповідають.

Я закаменїв. — „А деж він?” кажу. (Зінич отсе).

„Пішов сам до гарешту”, кажуть.

Убрали гарештанта в залізо, та оддали в катуш. Осудили на сердешного десять рік тяжкої неволї. Я провожав 'го аж за місто, да так ми уже жаль! — „Братіку, камрате мій дорогий та любий: чого ви отсе так марне пропадаєте?...”

„За правду, товаришу!” промовив, як у дзвін вдарив, а сам ні ся скривить.

Жовняр раз був.

НІКАЛАЙ НІКАЛАЄВІЧ:

Така доля моя, гірка доля моя! Чорна смерть насіла на мене і гне мене, так як зігнула вже мою славну армію.

КОЛО ТЕРНОПОЛЯ.

1-ший салдат: Пробую стріляти раз і два і три, не іде тай не іде. Чорт твою матір, гадаю собі. Аж нагадав ти мені, що при стріляню треба огню і ось я вже тепер знаю, що то треба пригрівати кулї на огни.

2-гий салдат: Ая, ая, біда розуму вчить!

3-тий салдат: Таж то не є жадна штука, прецінь нас того вчать! Не чуєте, що при стріляню кричать: „пли” (пали)?!? Таж то ясна річ, що без огню тут нічого не вдієш при гарматі...

СЬМІШНЕ.

Брехач і побрехач.

Ішов брехач і побрехач. Іде брехач через одно село; здибає його пан і питає ся: „Звідки ти чоловіче?”

Він каже: „Я із того села”.

„А коли ти звідти, то що ваш пан робить, чи вродив ся хліб йому?”

А брехач каже: „В нашого пана вродила ся така капуста, що одним листком цїлий дах накрила”.

А пан: „Може се бути?”

„Може, прошу пана”.

Дав йому пан пару центів — і пійшов

Але незадовго іде побрехач, здибає знов того пана. Питає ся його пан: Звідки ти чоловіче?

„Звідти і відти”.

„Колиж ти звідти, чи то правда, що в вашого пана така капуста вродила ся, що одним листком дах накрили?”

„Не видівем тої капусти, але здибавем, що повезли качан до млина на вал оброблювати”

Ідуть далї. Здибає знов пан брехача. „А звідки ти, чоловіче?”

„Звідти і відти”.

„А що там чути коло вашого пана?”

„А щож, пане, нашому панови вродила ся така гречка, що поїхав пан на польованє, тай заблудив в гречці. Уже третий день нема”

„Що я чую”.

„Бігме правда”. Дістав знов пару центів

Але іде побрехач, здибає знов того самого пана. Питає ся знов пан: „Звідки?”

Він: „Звідти і відти”.

„Чи то правда, що в вашого пана така гречка вродила ся, що пан поїхав на польованє, тай заблудив, що три дни його вже нема?”

„Я вам, пане, не скажу, бо я не видів тої гречки, але я ішов попри лан, то я видів, що цигани цїпї корчують з тої гречки на вуглє”

Як циган скакав через кобилу.

Вкрав циган кобилу, тай догоняли його, зловили, та привели до ратуша. Посходили ся люди, та хто прийшов, то циганови в очи:

А злодюга, коновід, бийте його, та слухайте, чи живий, на що конї краде?

„Бігме, панове громадо — взяв ся циган клясти та божити — ей богу моєму, що я не крав кобили; щоби менї в міху дух заперло, та щоби ковало розкололо ся, та молоток вищербив ся, коли я кобилу вкрав — ось добрі люди, як се було:

Ішов я селом, то хотів перейти сутками, а я квапив ся, бо жінка та діти в дома вже три дни не їли; я біжу, біжу, аж там поперек дороги стоїть якась коняка та цїлі сутки заступила, хочу перейти її з переду, та не дасть приступити, кусає; зайду з заду, то вона ногами бє та финькає; а я собі думаю, нуж я через неї перескочу, та як розбіг ся, скік, та лишень вискочив а кобилище як збрикає ся, як не пійде зі мною а я що сили маю, держу та кричу: Тпру гніда, тпру гніда!... А вона летить та летить гора не гора, пліт не пліт, окіп не окіп, та забігла зо мною аж на друге село — та аж сї парубочки, дай їм Боже здоровля, зопинили її — тай сюди привели.

Громада слухала цигана, та вже зачала була вірити, та вже декотрі казали, щоб його пустити — але хтось обізвав ся: А деж тота ремінна удечка на ній взяла ся? Тажеж нахоцтана не пасла ся?

„Отже тото, добрі люди, — казав циган ніби дивуючись, та хотячи людий потуманити — і менї дивно, звідки вона там взяла ся!”

Ага! туди він закидає, звяжіть його, ведіть до пана — загула громада, тай потягла циганиска.

Як циган купував чоботи?

Прийшов циган на ярмарок купувати чоботи. Взув ся, питає шевця: Чи втїк вже хто від вас в чоботах?

— Не від мене втїчи, каже швець.

— Ану я спробую, каже циган і в ноги! Швець за ним і все кричить: тримайте злодія! А циган кричить собі: з дороги, людоньки, з дороги, бо хочу виграти заклад. І втїк.

—0—

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
за місяць вересень 1915.

УВАГА,
котру кождий місцевий Урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць вересень 1915 р. як суспендовані або вичеркнені за неплачене місячних вкладок чи з инших причин згідно зі статутом орґанізації, коли хотять і на далі бути членами У. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця (жовт.) до своїх відділів і вписати ся наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця жовтня 1915, то в падолисті 1915 мусять виповнити нові прośби о приняте, єсли хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю вересню 1915 взяли переступні карти, а ще доси не зголосили ся до якогось иншого правно іст yючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю жовню 1015, бо на другий місяць, т. є. в падолисті 1915 р. вичеркне ся їх з членів орґанізації, а тоді вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тілько на підставі нових декларацій (просьба о приняте).

НОВОПРИСТУПИВШІ ВІДДІЛИ:

Братство св. О. Николая в Асторія, Н. Й.

В. 5. Бреславський Йосиф, Фітяк Михайло, Гнатишин Василь, Івасів Емілїян, Климишин Іван, Климишин Йосиф, Климишин Антін, Климишин Філїмон, Лазоришин Петро, Лизень Михайло, Мельник Филип, Мошків Андрій, Олійник Павло, Олїйник Йосиф, Поломчак Михайло, Гнатишин Фтома, Івасів Антін, Івасів Гриць, Климишин Петро, Климишин Ілько, Кравець Іван, Козак Михайло, Лазоришин Семен, Лазоришин Прокіп, Лїшак Савка, Мельник Григорій, Христонько Іван.

Товариство „Народна Поміч" в Ню Йорк, Н. Й.

В. 14. Делять Николай, Рольський Антін, Сілкевич Стефан, Атаманюк Настя, Антонів Марія, Букатчук Василь, Боєчко Ігнац, Деревяний Михайло, Дутковський Олекса, Дувей Юрко, Фальоса Ілько, Фальоса Фрозина, Гончарюк Іван, Лучків Войтїх, Лукан Марія, Миронюк Макарій, Прус Павло, Подюк Анна, Ставчанський Мафтей, Василевич Василь, Войткович Юлїя.

Братство св. Йосафата в Гудсон, Н. Й.

В. 273. Дравущак Тимко, Гжиб Михайло, Гречин Андрій, Копопельський Войтко, Маряк Михайло, Райтаровський Сафат, Шиляк Андрій, Теляк Теодор, Хребор Іван.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 1. Басалиґа Гнат, Гомяк Павло, Рапавий Теодор.
В. 7. Яцула Михайло, Костюк Петро, Кулин Юрко, Решетар Петро, Тима Андрій, Дудик Петро.
В. 9. Лучканин Павло, Деленько Стефан.
В. 47. Комісар Василь, Батїг Василь, Баландят Марія, Фірич Іван, Гомзяк Николай, Курило Михайло, Лазар Марія, Витичак Михайло, Фірич Марія.
В. 50. Калакуняк Стефан, Мельник Сень.
В. 51. Ніклїш Павло.
В. 53. Климко Стефан.
В. 76. Боратин Антін, Нагрибецький Антін, Струк Андрій, Сенкевич Михайло, Сверблтус Данило.
В. 96. Ковалик Петро, Нестор Михайло, Макара Мих.
В. 98. Хоцький Никола.
В. 99. Рудко Марія.
В. 109. Мороз Олекса, Заверач Агафія.
В. 142. Маройка Теодор.
В. 155. Куїів Іван.
В. 160. Яворський Романович Николай.
В. 168. Даньків Михайло.
В. 170. Савчин Олена.
В. 175. Кривий Михайло.
В. 192. Тополницький Николай.
В. 200. Давінка Іванна.
В. 213. Липовий Дмитро, Бойко Юрко, Готра Ілько.
В. 217. Галушка Михайло, Кубарич Ілько, Купцій Теодор, Паркуц Петро, Шеремета Іван.
В. 220. Сидор Андрій.
В. 239. Процко Іван.
В. 246. Пилипців Марія, Сенів Ксеня.
В. 255. Кушкевич Стефан.
В. 270. Ліскевич Володимир.
В. 271. Сухар Григорій.
В. 276. Лех Василь.
В. 292. Наковечний Теодор.
В. 300. Мичківська Марія.
В. 301. Андрущишин Михайло, Кришталь Семен, Пишко Василь, Шостак Стефан, Думанчук Лука, Грушевський Іван, Костюк Амброзій, Луцишин Михайло, Павлюк Григорій, Смаль Кость, Семенюк Стефан, Тучинський Йосиф.
В. 318. Кудрик Стефан.
В. 321. Малик Демян, Бокало Атаназій, Дудич Сильвестер, Сїлецький Леон.
В. 324. Тимчак Павло, Коцюк Марія.
В. 330. Кравців Дмитро.
В. 338. Кудлик Ілько.
В. 350. Креніцкий Дмитро.
В. 354. Мончиводзінський Антін.
В. 355. Іванцїк Петро.
В. 363. Базів Дмитро.
В. 364. Сїрацький Петро.
В. 369. Гаврила Григорій.
В. 370. Музика Константин.
В. 379. Лозїнський Йосиф.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 1. Кузмич Петро, Вишовський Сидор.
В. 6. Подлужний Петро.
В. 29. Хромчак Петро, Жидовський Дмитро, Вархол Дмитро, Адамчак Іван.
В. 45. Тицяк Марія, Тицяк Михайло.
В. 56. Гатала Константин.
В. 65. Кухар Іван.
В. 66. Гаран Іван.
В. 76. Станкевич Франко, Станкевич Павлина, Жовник Михайло, Шкавронок Іван.
В. 78. Яклїк Андрій, Бованкович Іван, Яскулка Іван, Золоточний Петро.
В. 82. Іванічко Йосиф.
В. 86. Шпайка Олекса.
В. 90. Лопух Юрко.
В. 99. Зеньчак Михайло.
В. 104. Лешко Йосиф, Костик Антін, Швайка Мих.
В. 142. Теличка Михайло.
В. 150. Савюк Ілько.
В. 155. Стець Антін.
В. 170. Мазур Василь, Вальчук Григорій, Вальчук Панько.
В. 186. Офца Анна, Фрич Катерина.
В. 206. Бiлик Михайло, Ковальчук Алєксандер.
В. 210. Ільчишин Яків.
В. 229. Мехнич Николай.
В. 239. Олїйник Онуфрей.
В. 241. Сорочка Стефан, Журба Михайло.
В. 247. Яремчук Петро, Вівчар Антошко.
В. 248. Липка Стефан.
В. 258. Дурда Франц.
В. 277. Мовчук Яцко, Мулова Павло.
В. 292. Жовнір Ілько.
В. 317. Шацовська Марта Дренов, Велич Федор, Велич Анна, Бутницький Николай.
В. 321. Чайка Михайло.
В. 326. Медвідь Стефан, Стахів Іван.
В. 338. Магац Дмитро.
В. 355. Скрицький Яків.
В. 397. Кендзюр Володислав.
В. 402. Мигальов Юрко.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ КАРТАМИ.

В. 14. Франчук Николай.
В. 25. Савка Юлїя, Савка Андрій.
В. 67. Прийдун Іван.
В. 146. Шевчук Никола.
В. 147. Жмінка Павло.
В. 174. Лотоцька Марія, Лотоцький Йосиф.
В. 221. Мотлюк Николай, Мотлюк Іван, Пітух Дмитро, Бундж Йосиф, Павук Филип.
В. 270. Тенюх Антін.
В. 292. Листвак Стефан.
В. 301. Вереса Антін, Сенів Василь, Сеньчук Іван.

В. 367. Шеремета Онуфрій.
В. 369. Левандовський Йосиф, Вересюк Дмитро, Бендза Василь, Грабер Яків мол.
В. 396. Федунок Тарас.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕ ПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Купчик Іван, Хлєбовський Йосиф.
В. 2. Голда Варвара, Крица Данило.
В. 8. Федчик Василь.
В. 10. Шістка Іван.
В. 12. Яцевич Андрій.
В. 28. Гупало Николай.
В. 29. Пакош Николай.
В. 42. Слезін Іван, Тисьончний Олекса.
В. 47. Гриневич Іван.
В. 51. Дитиняк Йосиф.
В. 53. Вахновський Леон, Рудзай Олекса, Білиця Петро.
В. 56. Кремін Іван, Ярош Мих., Наконечний Петро.
В. 66. Драган Яцко, Валько Іван.
В. 70. Фенюх Михайло.
Відділ 74. виключений.
В. 74. Білько Іван, Павелка Іван, Бомашовський Йосиф, Кірік Анастазія, Кирик Онуфрій.
В. 76. Ващка Николай, Кобиляк Францїшка.
В. 91. Павліт Михайло, Паславський Антін, Шедний Николай, Шедна Катерина.
В. 99. Фитяк Михайло.
В. 102. Карлицький Юрій, Карлицька Юлїя, Проц Іван.
В. 104. Билевят Стефан, Верет Іван, Пастушок Іван, Кульчицький Михайло, Курець Іван.
В. 106. Тарновський Михайло, Саган Марко, Данюк Теодор, Коблик Іван, Смолїнський Кароль, Савчик Панько.
В. 113. Терпко Гнат.
В. 124. Боньчак Петро.
В. 128. Яцинич Яфрим.
В. 133. Дацишин Павло, Кропкевич Йосиф.
В. 136. Тимчук Михайло.
В. 151. Романець Анна.
В. 155. Лїщавка Павло, Гадек Іван.
В. 160. Митник Теодор.
В. 170. Гайко Марія.
В. 175. Сошицька Ева, Геремеш Григорій, Залць Михайло, Пельо Григорій.
В. 186. Гриценяк Марґіта, Стефанів Марія, Поточний Іван, Пивоварник Марія, Гриценяк Магдалина.
В. 191. Стадник Стефан, Коваль Михайло.
В. 215. Пенькальський Іван.
В. 217. Плекан Василь.
В. 221. Сенютович Григорій, Міґала Іван, Зборик Николай, Марчук Леон.
В. 225. Костецький Ілько, Семичек Михайло.
В. 229. Старух Антін, Старух Зося.
В. 234. Кіценюк Константин.
В. 235. Козак Андрій.
В. 247. Бутинський Олекса, Древецький Николай.
В. 248. Кошовський Олекса.
В. 251. Турчик Іван, Хащак Михайло, Карас Михайло, Гартман Володимир.
В. 278. Яремкевич Йосиф.
В. 288. Ільків Яким.
В. 290. Витрановська Марія.
В. 292. Федорів Максим, Апостольська Катерина, Гожа Емілїя.
В. 295. Сисак Стефан.
В. 318. Супера Катерина.
В. 321. Ступницький Леон, Грущак Гарасим, Грущак Михайло.
В. 323. Ґаранчук Іван, Кархут Дмитро, Кархут Анастазія.
В. 330. Ковалик Ілько.
В. 339. Харитон Михайло.
В. 347. Пташинський Теодор.
В. 349. Гусович Мартин.
В. 350. Кость Павло.
В. 355. Стень Федько.
В. 357. Маньків Ілько.
В. 365. Теренюк Данило.
В. 367. Когут Теодор.
В. 373. Дурілла Зузанна, Кволек Марія.
В. 379. Багрій Прокіп.
В. 386. Періг Теодор.
В. 391. Цап Петро, Сталений Михайло.
В. 397. Кантарик Франко.
В. 400. Симовський Петро, Роговий Сянко, Дида Йосиф.
В. 401. Темнюк Дмитро.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ КАРТИ.

В. 10. Прийдун Іван.
В. 70. Тенюх Антін.
В. 98. Жмінка Павло.
В. 102. Вучуляк Павло.
В. 170. Савка Андрій, Савка Юлїя.
В. 205. Грабар Яків мол., Бендза Василь, Вересюк Дмитро, Левандовський Йосиф, Семрикович Іван.
В. 217. Шеремета Онуфрій.
В. 221. Сенів Василь, Береза Антін.
В. 296. Копчал Яким.
В. 301. Павук Филип, Бундж Йосиф, Пітух Дмитро, Мотлюк Іван, Мотлюк Николай.

Виключений з членства згідно з приписами статута У. Н. Союза (стратив зір обох очий в 1914 р.).
В. 102. Милянич Іван.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 18. Вислоцький Семен.
В. 66. Павлик Андрій.
В. 229. Поточняк Катерина.
В. 235. Лико Семен.
В. 301. Зохнюк Стефан.

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю серпни 1915 р. було членів в Українськім Народнім Союзі	6.003
В місяцю вересни 1915 р. приступило нових членів до Українського Народного Союза	150
В місяцю вересни 1915 р. принято наново в члени Українського Народного Союза	60
В місяцю вересни 1915 р. принято членів з других відділів з переступними картами	24
В місяцю вересни 1915 р. прийшло з инших кляс посмертного	10
Разом	6.247
В місяцю вересни 1915 р. суспендовано за неплачене місячних вкладок	116
В місяцю вересни 1915 р. виключено за неплачене місячних вкладок	25
В місяцю вересни 1915 р. видано переступні карти до других відділів	20
В місяцю вересни 1915 р. перейшло до инших кляс посмертного	10
В місяцю вересни 1915 р. померло	5
Разом	176

З кінцем вересня 1915 р. У. Н. Союз числив 6.071 членів.

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕНЯ:

Кляса А $250	89
Кляса АА $500	2053
Кляса В $750	21
Кляса С $1000	3898
Кляса ВВ $1500	9
Кляса СС $2000	1
Разом	6071

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.
М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що Братство сьв. Георгія, відділ 74 У. Н. Союза в Гренвіл, Н. Й. і Братство Пресьв. Тройці, відділ 394 У. Н. Союза в Міналпін, В. Ва. зістали з днем 12-го жовтня 1915 р., згідно з приписами § 253 статута У. Н. Союза, виключені з нашої орґанізації.

Маказу, Па., дня 12-го жовтня 1915 р.

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що відділи 79 і 85 У. Н. Союза, зістали з днем 4-го жовтня 1915 р. згідно з приписами §§ 243 і 244 статута Укр. Нар. Союза суспендовані.

Коли місцевий уряд висше згаданих відділів не застосує ся до приписаного часу і не заплатить своїх належитостий, висше згадані відділи будуть виключені з орґанізації на підставі статута У. Н. Союза § 253.

Поодинокі члени висше згаданих суспендованих відділів У. Н. Союза, котрі хотять забезпечити собі членські права в орґанізації і надалі бути членами У. Н. Союза, мають застосувати ся до приписів § 412 статута У. Н. Союза. По переступні карти треба зголошувати ся до головного рекордового секретаря Уукраїнського Нар. Союза на адресу:

Ukrainian National Association,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 12-го жовтня 1915 р.

За Головний Уряд Укр. Нар. Союза:
Мих. Угорчак, гол. рек. секр.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що Сестрицтво сьв. Анни відділ 373 У. Н. Союза в Лансфорд, Па., зістало згідно з приписами статута У. Н. Союза в місяцю вересни 1915 р. зреформоване з слїдуючих членкиць: Бíльська Марія, Марущак Юліянна, Скрінчак Олена, Скубак Зузанна і Васілько Анна.

Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 12-го жовтня 1915 р.

За Головний Уряд Укр. Нар. Союза:
Мих. Угорчак, гол. рек. секр.

ЯКІ КОРИСТИ ДАЄ У. Н. СОЮЗ СВОЇМ ЧЛЕНАМ?

Цілию У. Н. Союза є зєдинити в одну громаду всіх Українців, замешкалих в Америці, без огляду на їх політичні чи релїґійні переконаня, нести матеріяльну поміч членам і їх родинам на случай смерти або нещастя члена, ширити серед своїх членів просьвіту і науку через видаванє часописи і просьвітних книжочок.

Головні користи для членів є отсі:

НА СЛУЧАЙ СМЕРТИ родина члена одержить посмертну запомогу, і то в цілости в такій сумі, на яку член був обезпечений.

НА СЛУЧАЙ КАЛІЦТВА АБО НЕСПОСІБНОСТИ ДО ПРАЦІ одержить член запомогу з фонду убогих.

Кождий член дістає ЧАСОПИСЬ І ПРОСЬВІТНІ ВИДАНЯ.

Крім сего одержують члени, за місячною доплатою до народного фонду в сумі 25 цнт. за кожду дитину, ДІТОЧУ ЧАСОПИСЬ, А НА СЛУЧАЙ СМЕРТИ ДИТИНИ, ЗАПОМОГУ У ВИСОТІ ДО $200.00 (на покритє коштів лїченя і похорону дитини). Спосібним дітям уділяє У. Н. Союз стипендії на покінченє наук у висших школах.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. сьв. О. Николая, від. 4, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбуде ся в неділю дня 17. жовтня с. р. о годині 3-ій пополудни в гали Народного Дому під ч. 72 Моріс Стр. Всі члени мають явити ся точно о назначеній годині. Члени, котрі не заплатять своїх вкладок за один місяць, зістануть суспендовані з Братства і У. Н. Союза. — Й. Крайник, предс.; С. Глива, кас.; М. Смакула, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Уряд „Товариства Української Січи" (передше „Товариство Українських Соколів"), від. 170, подає до відома всім своїм членам, що звичайний місячний мітінґ відбуде ся сеї суботи т. є. дня 16. жовтня 1915 точно о годині 8-мій вечером в галї „Народного Дому" під числом 72 Моріс стріт, в Джерзи Сіти, Н. Дж. На тім мітінґу мусить кождий член явити ся, бо також ті члени, котрі віддали свої старі грамоти, дістануть на тім мітінґу нові. Члени, котрі еще своїх старих грамот не принесли, мусять їх безусловно на сей мітінґ принести в цїли виміненя на нові, бо єсли сего не зроблять на сім мітінґу, то за наслідки, які з сего можуть виникнути, уряд на себе не буде брати відвічальности. — А. Шостак, предс.; Е. Сойка, секр. рекорд.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Зоря", від. 69, подає до відома, що в суботу дня 2. жовтня с. р. відбув ся річний мітінґ, на котрім вибрано слїдуючий уряд: Николай Забавчук, предс.; Павло Товт, заст. предс.; Антін Куцик, кас.; Николай Лозюк, заст. кас.; Йосиф Мартинів, секр.; Іван Глива, заст. секр.; Лука Сидорович і Павло Ґаврис, контрольори; Матвій Боднар і Павло Граничка, опікуни хорих; Іван Зущак, маршалок. — Й. Мартинів, секр.

ТЕМС, В. ВА. Тов. ім. Шевченка, від. 26, подає отсим до відома, що на мітінґу 3. жовтня вибрано отсей уряд: Мацькевич Василь, предс.; Піна Василь, заст. предс.; Сохацький Йосиф, кас.; Равлюк Йосиф, секр.; Здайковський Петро Тома, заст. секр.; Маковський Мих., Солоденько Гр. і Френдій Мих., контрольна комісія; Фільо Мих. доворець хорих на Темс, а Гучко Андрій на Стотсбері; Марцін Димський, дверник. Мітінґи відбувати-муть ся першої неділї по першім кождого місяця в домі тов. Сохацького під ч. 79. коло костела в Темс. Адреса Товариства: Йосиф Равлюк, P. O. Box 65, Tams, W. Va. — В. Мацькевич, предс.; Й. Равлюк, секр.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ. Уряд „Зап. Січи", від. 206, повідомляє своїх членів, що мітінґ в справі вибору делєґата на Український Сойм відбуде ся в неділю дня 17. жовтня с. р. о годині 2-гій пополудни на Савт Мейн Стріт ч. 15 в Канадієн гали. По мітінґу будуть січові вправи і товариська забава. — С. Лемішка, предс.; А. Васан, кас.; М. Рибак, секр.

НЮ АЛЕКСАНДРИЯ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 82, повідомляє своїх позамісцевих членів, що на мітінґу в місяцю вересню с. р. Братство припоручило п. М. Вергошекови сповняти обовязки предсідателя, а п. М. Баликови обовязки касієра. Рівночасно повідомляєть ся всіх членів, що в неділю дня 17. жовтня с. р. відбудесь братський мітінґ, на котрім буде касове справозданє за послїдних 3 місяці, розданє нових грамот і справа вибору делєґата на Український Сойм. Початок мітінґу точно о годині 2-гій пополудни. — М. Богоніс, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, повідомляє всіх своїх членів, що надзвичайний мітінґ відбудеть ся в неділю дня 17. жотня с. р. о 1-шій годині пополудни в гали під церквою при Овклей Білдінґ і Райс Стр. На тім мітінґу буде дуже важна справа, тож кождий член повинен явитись. Котрий член не буде на тім мітінґу, заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. Хто ще не приніс своєї старої грамоти, нехай се зробить. — Мих. Фтомин, секр.

ВІЛКСБЕРІ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбуде ся в неділю 17. жовтня с. р. точно о годині 3-тій пополудни. На сей мітінґ просить ся прибути всіх членів, бо єсть богато і дуже важних справ до полагодженя. Рівночасно подаєсь до відома всім, що нових членів буде приниматись лишень сей місяць без вступного до Братства, а до У. Н. Союза після статута. З тої нагоди повинні скористати ті, котрі ще не є обезпечені в жадній орґанізації, або ті, котрі стоять тілько в тимчасових орґанізаціях. Нехай вони прийдуть і забезпечать себе і свою родину в тій орґанізації, котра має запевнену будучність. А сею орґанізацією єсть лишень Український Народний Союз, о чім самі, дорогі Родимці, в короткім часі переконаєтесь. — І. Малицак, секр.

СТ. ЛУЇС, МО. Бр. св. Володимира Вел., від. 179, подає до відома своїм членам, що місячний мітінґ відбуде ся дня 17. жовтня с. р. Всі місцеві і позамісцеві члени мають явити ся, бо є важні справи до полагодженя. Таксамо буде ся вибирати делєґата на Український Сойм в Ню Йорку. Котрий член не явить ся, заплатить кару, яку собі Братство ухвалить. — Н. Броницький, предс.; Мих. Стецїв, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сій рубриці платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразово поміщенє, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщенє. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

Пошукую свого брата МИХАЇЛА КРАВЧУКА з села Шилїв, повіт Збараж, Галичина. Рік тому перебував в Нортгемптон, Па. Хто би о нїм знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Hryc Krawczuk, Abeerdin Ave., Winnipeg, Man., Canada. 119-21

Пошукую ІВАНА ПІЩАКА з села Тишківці, повіт Городенка. Має перебувати в стейті Ню Йорк. Хто би про него знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Geo. Zajaczkiwsky, 155 Morrel Str., Detroit, Mich. 119-21

Пошукую моїх товаришів КОСТЯ ВАКАРЧУКА і ІВАНА ДЕРКАЧА. Прошу зголосити ся, чи їх адреси подати під адресу: Mytro Sawczuk, Box 676, Fort Frances, Ont., Canada. 120-21

Пошукую своїх сестер МИХАЛИНИ ФЕДИШИН і КАСЬКИ ДЕМЕКА, з села Перегноїв, пов. Перемишляни. Хто би о них знав, або вони самі, прошу написати на адресу: John Wojczyszyn, 173 Wurtele St., Montreal, Que., Canada. 121-23

Вп. П. ПЕТРО СУХИНСЬКИЙ зволить подати свою адресу. Маю вісти від брата Івана. Rev. E. Sydoriak, 42 Van Buren Str., Passaic, N. J. 120-22

Пп. П. ЛЕВАНДОВСЬКИЙ з Гамільтон, Онт. і АЛЕКС. БЕЛЬМАС з Муз Джов, Саск., з Канади, зволять подати свої докладні адреси до адміністрації „Свободи". Справа дотичить висланої ними передплати на „Свободу". 109—

ВИКАЗ

УБИТИХ, РАНЕНИХ, ПОЛОНЕНИХ І ПРОПАВШИХ УКРАЇНЦІВ У ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНІ.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (єгри)
у. = улани
д. = драґони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пп. = піонїри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвера
а. л. = артилерія ляндвера
г. л. = гавбиці ляндвера
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), баталіон або дивізію.

—0—

(Дальше).

Листа утрат ч. 148
видана 24. марта 1915.

РАНЕНІ:

Кульчицький-Густ Михайло (кад.), 77 п.
Мелко Володимир (ляйтн.), 77 п.
Андрейчин Никола, 77 п.
Андрусик Никола, 77 п.
Антоник Михайло, 77 п.
Августиник Йосиф, 20 л.
Бабяк Стефан, 77 п.
Бабяк Віктор, 77 п.
Бабій Стефан, 77 п.
Бабич Дмитро, 77 п.
Багрій Іван, 77 п.
Валицький Михайло, 77 п.
Ванах Михайло, 20 л.
Бандровський Василь, 77 п.
Бандровський Кость, 77 п.
Ваняс Юрко, 77 п.
Борчук Іван, 20 л.
Барна Іван, 77 п.
Баврук Петро, 30 п.
Бецко Василь, 77 п.
Беґар Сівіґай (?), 20 л.
Бейба Іван, 77 п.
Бекиш Олекса, 77 п.
Береґуляк Кость, 77 п.
Бережницький Йосиф, 20 л.
Берещак Стефан, 77 п.
Білак Дмитро, 77 п.
Білак Стефан, 77 п.
Біланюк Василь, 20 л.
Білинський-Тарасович Олекса, 77 п.
Білинський-Тарасович Яків, 77 п.
Блажкевич Василь, 77 п.
Влащук Михайло, 77 п.
Боглай Теодор, 77 п.
Бойко Никола, 77 п.
Волоховецький Ілько, 77 п.
Бордин Теодор, 77 п.
Брутаник Станислав, 20 л.
Буца Йосиф, 77 п.
Бучкевич Петро, 77 п.
Бучма Федь, 20 л.
Будникевич Петро, 77 п.
Булей Никола, 77 п.
Булівчак Теодор, 77 п.
Бунь Павло, 77 п.
Библик Никола, 77 п.
Вац Йосиф, 77 п.
Валуга Василь, 20 л.
Венгрин Іван, 20 л.
Венґринович Омелян, 77 п.
Весоловський Іван, 77 п.
Весоловський Михайло, 77 п.
Весоловський Теодор, 77 п.
Весолий Йосиф, 77 п.
Вілещак Тома, 77 п.
Вінчура Йосиф, 77 п.
Віняш Михайло, 20 л.
Вітів Стефан, 20 л.
Вінтоняк Григорій, 20 л.
Войтович Іван, 77 п.
Волощук Дмитро, 20 л.
Волошин Ілько, 77 п.
Волошин Григорій, 77 п.
Волошин Михайло, 77 п.
Волошинович Василь, 77 п.
Волошиновський Іван, 77 п.
Вихованюк Яким, 77 п.
Височанський Стефан, 77 п.
Вишалицький Іван, 77 п.
Гацак Михайло, 77 п.
Гайдзік Йосиф, 20 л.
Галилука Михайло, 77 п.
Галичановський Никола, 77 п.
Галькович Василь, 77 п.
Галущак Ізидор, 80 п.
Галищин Іван, 77 п.
Гамисич Іван, 77 п.
Ганкевич Василь, 77 п.
Гарасимяк Никола, 77 п.
Гаврилик Михайло, 77 п.
Гаврилів Андрій, 77 п.
Гаврилів Никола, 77 п.
Гірчак Михайло, 77 п.
Ґнатків Олекса, 77 п.
Ґнатів Віктор, 77 п.
Голобутовський Олекса, 77 п.
Голий Никола, 20 л.
Горняк Василь, 77 п.
Городинський Теодор, 77 п.
Градовий Іван, 20 л.
Грицай Пилип, 77 п.
Грицай Цанько, 77 п.
Грицак Теодор, 77 п.
Гриців Василь, 77 п.
Грицик Іван, 77 п.
Ґучинський Володимир, 77 п.
Ґуй Никола, 77 п.
Гичко Василь, 77 п.
Гимонь Василь, 77 п.
Ґаборій Василь, 77 п.
Ґабрич Тома, 77 п.
Ґабрич Лука, 77 п.
Ґалян Андрій, 77 п.
Ґалаван Павло, 20 л.
Ґарбер Стефан, 77 п.
Ґарбич Михайло, 77 п.
Ґавдяк Никола, 77 п.
Ґереґа Никола, 20 л.
Ґериловський Ілько, 77 п.
Ґлава Іван І, 77 п.
Гудза Михайло, 77 п.
Даців Цанько, 77 п.
Дяковиі Семен, 77 п.
Денис Михайло, 77 п.
Дмитрів Михайло, 77 п.
Добош Михайло, 77 п.
Добош Тимко, 77 п.
Дольський Тимко, 77 п.
Должанський Іван, 77 п.
Дорогий Володимир, 77 п.
Дорожовський Никола, 77 п.
Дубельовський Никола, 77 п.
Дулько Олекса, 77 п.
Дулибяник Іван, 77 п.
Дуркалець Франко, 77 п.
Дутка Никола, 20 л.
Дирка Пилип, 77 п.
Дзедзей Іван, 77 п.
Жолубак Олекса, 77 п.
Жупанський Андрій, 77 п.
Жидик Стефан, 77 п.
Забайний Михайло, 20 л.
Захарій Василь, 77 п.
Заставний Франко, 20 л.
Зазуля Теодор (Катерини), 77 п.
Зданяк Іван, 20 л.
Здреник Матвій, 77 п.
Зеньчак Михайло, 77 п.
Зявин Іван, 20 л.
Ільчишин Никола, 77 п.
Ільницький Никола, 77 п.
Ілишин Олекса, 77 п.
Іваненко Іван, 77 п.
Іванюк Іван, 20 л.
Іванюк Павло, 77 п.
Іванишин Михайло, 77 п.
Іжик Онуфер, 77 п.
Кахнич Іван (інф.), 77 п.
Кахнич Ів. (рез.), 77 п. (ур. 1884)
Качор Семен, 77 п.
Кадило Іван, 77 п.
Кафлик Михайло, 77 п.
Калапунь Стефан, 77 п.
Каличак Никола, 77 п.
Калиньский Володимир, 77 п.
Калита Франко, 20 л.
Карця Дмитро, 30 п.
Карця Максим, 30 п.
Карпяк Олекса, 77 п.
Казарович Петро, 77 п.
Казюла Григорій, 77 п.
Кіцяк Григорій, 77 п.
Кек Михайло, 20 л.
Кековець Теодор, 77 п.
Кіницький Петро, 77 п.
Кіриляк Стефан, 77 п.
Кішко Семен, 77 п.
Кішків Теодор, 77 п.
Клецко Франко, 77 п.
Клейнота Олекса, 20 л.
Клюйник Іван, 77 п.
Климко Василь, 77 п.
Кнапа Іван, 77 п.
Коблик Михайло, 77 п.
Коца Михайло, 77 п.
Колодій Дмитро, 77 п.
Колович Василь, 77 п.
Копач Василь, 77 п.
Копитчак Никола, 77 п.
Корлатович Юліян, 77 п.
Корнецький Стефан, 77 п.
Кость Петро, 77 п.
Костюк Олекса, 20 л.
Костищів Пилип, 77 п.
Костишин Андрій, 77 п.
Костишин Стефан, 77 п.
Котчикович Йосиф, 77 п.
Коваль Тимко, 20 л. (з 16 л.)
Козак Іван, 77 п.
Козак Юрко, 20 л.
Козар Дмитро, 77 п.
Козар Никола, 77 п.
Козак Никола, 77 п.
Крайчик Андрій, 77 п.
Кравчук Михайло, 20 л.
Крошняк Михайло, 77 п.
Крупа Іван, 77 п.
Крицький Іван, 77 п.
Криницький Іларій, 77 п.
Кристанович Йосиф, 77 п.
Кривецький Никола, 77 п.
Кухар Данило, 77 п.
Куцель Іван, 20 л.
Кучак Лука, 77 п.
Кучмій Федь, 20 л.
Кульчицький-Жигайло Іван, 77 п.
Кульчицький-Волчко Григорій, 77 п.
Кульчинський Іван, 77 п.
Кульган Іван, 77 п.
Кулик Дмитро, 77 п.
Кулиняк Никола, 77 п.
Кулинич Василь, 77 п.
Кулинич Михайло, 77 п.
Курнич Іван, 77 п.
Кушнір Тимко, 77 п.
Кутельмах Володимир, 77 п.
Кузан Василь, 77 п.
Кузяк Йосиф, 20 л.
Кульмин Павло, 77 п.
Квачан Семен, 77 п.
Лабазевич Маріян, 20 л.
Ляховський Ілько, 20 л.
Лялюк Михайло, 77 п.
Лебединський (тит. фельдв.), 20 л.
Лехович Франко, 77 п.
Лецкий Никола, 77 п.
Лесюк Павло, 77 п.
Летинчин Ізидор, 77 п.
Лев Никола, 77 п.
Левицький Пилип, 20 л.
Лівач Іван, 77 п.
Ліпий Василь, 77 п.
Лабос Іван, 77 п.
Любинський Іван, 20 л.
Любачевський Теодор, 77 п.
Луців Іван, 77 п.
Луців Теодор, 77 п.
Луцький Теодор, 20 л.
Луцький-Видзяк Володимир, 77 п.
Лучків Семен, 77 п.
Лучків Стефан, 77 п.
Лутчин Лука, 77 п.
Ламар Василь, 77 п.
Лиречка Іван, 20 л.
Мацьків Ілько, 77 п.
Мацур Василь, 77 п.
Мацик Дмитро, 20 л.
Магоньский Войтко, 77 п.
Макух Василь, 77 п.
Малиновський Яким, 77 п.
Мандзяк Михайло, 77 п.
Мандзяк Теодор, 77 п.
Манко Йосиф, 77 п.
Марат Дмитро, 20 л.
Марціпко Никола, 77 п.
Марунич Ілько, 77 п.
Мариняк Петро, 20 л.
Мащовський Михайло, 77 п.
Матковський-Заяцькович Мих., 77 п.
Мазур Стефан, 77 п.
Мазурак Франко, 77 п.
Мазурчак Іван, 77 п.
Мазурик Казимир, 77 п.
Медвідь Гнат, 77 п.
Мікусовський Василь, 77 п.
Мітрах Никола, 77 п.
Мінкович Стефан, 77 п.
Мочульський Петро, 77 п.
Мойсевич Василь, 77 п.
Морда Стефан, 77 п.
Мороз Михайло, 77 п.
Музика (Цілецький) Іван, 77 п.
Мичишин Григорій, 77 п.
Мидляк Михайло, 77 п.
Наливайко Омелян, 77 п.
Назарук Дмитро, 20 л.
Неґер Петро, 77 п.
Нога Антін, 20 л.
Николяк Василь, 77 п.
Николяк Ілько, 77 п.
Огар Косма, 77 п.
Олексин Стефан, 77 п.
Онишкевич Василь, 77 п.
Осередчук Ілько, 77 п.
Овчар Олекса, 20 л.
Паховлевський Іван, 77 п.
Палюх Андрій, 77 п.
Палюх Іван, 77 п.
Паньчак Тимко, 77 п.
Паньків Стефан, 77 п.
Паращак Петро, 77 п.
Партика Михайло, 77 п.
Патеруха Евстахій, 77 п.
Павлів Теодор, 77 п.
Павлович Матвій, 77 п.
Пазяк Антін, 77 п.
Пазяк Петро, 77 п.
Пелюшкевич Павло, 77 п.
Перестюк Семко, 20 л.
Петренька Теодор, 77 п.
Петренко Василь, 77 п.
Петрів Стефан, 77 п.
Петрович Гнат, 20 л.
Петричка Василь, 77 п.
Ніх Дмитро, 77 п.
Піхович Йосиф (Никол.), 20 л.
Піхур Михайло, 77 п.
Підгорецький Михайло, 77 п.
Піцюра Франко, 77 п.
Пілар Станислав, 77 п.
Піцак Казимир, 77 п.
Плекан Василь, 20 л.
Подоба Михайло, 77 п.
Поливчак Бронислав, 77 п.
Прокіп Михайло, 77 п.
Прокопів Василь, 77 п.
Пророк Теодор, 77 п.
Пукач Григорій, 77 п.
Пундзяк Никола, 77 п.
Пужаковський Іван, 77 п.
Пиляк Іван, 77 п.
Пилипчак Василь, 77 п.
Пилипяк Никола, 20 л.
Пилипів Никола, 20 л.
Рафальський Станислав, 20 л.
Редуха Григорій, 77 п.
Репак Михайло, 77 п.
Ресуч Никола, 80 п.
Роботицький Захар, 77 п.
Романяк Іван, 77 п.
Романюк Дмитро, 20 л.
Романишин Михайло, 77 п.
Ровінський Франко, 77 п.
Розборський (Серафин) Евстахій, 77 п.
Русин Юрко, 77 п.
Ридзак Казимир, 77 п.
Рик Іван, 77 п.
Сабат Олекса, 77 п.
Сафаняк Василь, 77 п.
Савчук Іван, 1 л.
Сварук Григорій, 77 п.
Сененко Іван, 77 п.
Сенета Василь, 77 п.
Сеничак Андрій, 77 п.
Сенишин Василь, 77 п.
Семянський Василь, 77 п.
Сливка Василь, 77 п.
Сливка Стефан, 77 п.
Слоньський Максим, 77 п.

(Дальше буде).